

Déli Hírlap

Kedactia și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. DR. VARNAY ELEMÉR

A föld boldog fele

Sokszor gondolkodóba esünk, hogy mindaz, ami Európában történik: a keleti földteke állandóan nyugtalan élete vajjon fejlődési fázisa-e az óvilág történetének, vagy a nagy összefüggés korához érkezünk, amely megbénítja az európai kultúrát kifejlődését és az egymáshoz hasonló európai népek harcának az a vége lesz, hogy a világtörténelem vezérfonalát kiejtjük kezünkől és átadjuk a nyugati földteke friss és energiákban gazdag népeinek?

A limai Pánamerikai-kongresszus különösen aktuálissá teszi ezt a problémát. 250 millió főnyi népesség képviselői, 21 amerikai független állam vezetőfőfői ültek össze a 9. pánamerikai kongresszusra. Voltaképpen ez az első kongresszus, amely méltán viselheti ezt a nevet, mert ez az első eset, amelyen egymás mellé rendelt szabad és független amerikai államok állanak egymás mellett abból a célból, hogy a földrajzi összefüggést politikai összefüggéssé dolgozzák át. Földrajzi összefüggés! Nézzük Európa kuszán heverő hegyláncait: mintha az Isten is torzszalkodó népek elválasztására teremtette volna azokat, mintha a természet is arról gondoskodott volna, hogy az európai földrészt faji harcok Alpesekkel, Balkán-hegylánccal, Szudétákkal és Kárpátokkal mérsékelje. Mennyivel barátságosabb volt ez a természet az újvilággal szemben, amikor az északi sarkvidéktől le a déli sarkvidékig, a Kordillerák 12 ezer kilométer hosszú sávjával is a területi összetartozást emelte ki. Tudjuk, hogy az emberek nem mindig követik a természet parancsait. 8. pánamerikai kongresszuson csak kibontakozóban volt Amerika népeinek egysége. A legutóbbi 8. buenosairesi kongresszuson, amelyet Roosevelt elnök meghívására 1936-ban tartottak meg, az Egyesült Államok ünnepélyesen elismerték, hogy nincsen joguk a kisebb államok külpolitikájába beavatkozni. Megerősítést nyert Rooseveltnek 1933-ban a szenátushoz küldött üzenete, amely kihangsúlyozta, hogy az amerikai államok egymást, mint „a jó szomszédok támogatják” anélkül, hogy valamelyiküknek — tehát az USA-nak sem — joga volna a szupremáciára. Így törte össze Roosevelt 30 évvel később, nagybátyjának, Roosevelt Teodornak módosított Monroe-érvét, az úgynevezett „Roosevelt-corollaryt”, amely az Egyesült Államok pénzügyi és politikai gyarmokodás jogát akarta emelni. Franklin Roosevelt nagysága minden időben abban a washingtoni szellemhez méltóan áll, hogy eltörte az északamerikai „nagybotot” és a testvériség jobbát nyújtotta Közép- és Délamerika államai felé. A buenosairesi 8. pánamerikai kongresszus szelleme a gyakorlatban érvényesült: enélkül Bolívia és Paraguay ma is még véres harcban állnának és a Chaco-kérdést még annyira sem lehetett volna nyugovóra hozni, ahol ma áll. A limai kongresszus ma olyan szellemben tanácskozik, amely alkalmas egy békés és nyugodt amerikai fejlődésre és Hull államtitkár nem hiába nyitotta meg a kongresszust azzal, hogy „csak akkor tudjuk, hogy milyen boldogok vagyunk, ha Európára tekintünk”. 21 állam tanácskozik. Ezek között egyik sem képvisel egy fajt. Fajok, kereszteződésből tevődik össze a legkisebb államnak is a népessége, egyikben sem ismerik valamely faj uralmának szükségességét. Uralják a föld kincseinek több mint a felét, holott a föld népességének alig 10 százaléka teszi ki. Szabadok és boldogok. Az óvilágok népei ténik, szaggatják egymást, míg ők egyre szorosabb kovacsolták kilenc kongresszuson át az egymáshoz vezető köteleket. Amíg Európa elemeszi magát saját kultúrája lerombolásában, az amerikai globuszfélen új szabad kultúrák és gazdag termelési lehetőségek vannak növekedőben. Hull nem tévedett: Pánamerika, a földteke boldog felé.

„Amerika nem hagyja csökkenni az angol világhatalmat”

A Memel városokban elért választási eredmény még nem került nyilvánosságra Németországban bevonták a Hitlert és Chamberlaint ábrázoló képeslapokat

Páris, december 13. Chamberlain angol miniszterelnök ismert alsóházi kijelentése, amely szerint nincsen egyezmény, amely segélynyújtásra kötelezné Angliát Franciaországgal szemben, ha Olaszország háborút indítana Franciaország, vagy annak gyarmatai ellen, nagy meglepetést keltett Párisban.

Az ellenzéki lapok ebből az alkalomból kirohannak Bonnet francia külügyminiszter ellen

és Hitler újabb sikerének tüntetik fel a dolgot. Illetékes francia helyen kijelentik, hogy valóban nincsen ilyen szerződés, de

Franciaország feltétlenül maga mellett találja szükség esetén Angliát.

Londoni jelentés szerint a ma este Londonban rendezendő külföldi újságírók sajtófogadta-sásán

Chamberlain miniszterelnök valószínűleg jobban meg fogja világítani a kérdést.

LORD LONDONDERRY A GYARMATI KÉRDÉSRŐL

London, december 13. Lord Londonderry a Transzocéáni liga ülésén felszólalt és azt az óhaját fejezte ki, hogy az angol kormány oly értelemben szögezzé le a gyarmati kérdések ügyében elfoglalt álláspontját, hogy

Anglia gyarmati területének egyetlen centiméterét és egyetlen alattvalóját sem hajlandó átengedni.

Megállapították Chamberlain római utazásának programját

A német minisztertanács Hitler kancellár elnöklése alatt valószínűleg csütörtökön ül össze Berlinben. A Havas ügynökség tudósítója értesülése szerint a napirenden a zsidókérdés törvényes alapon való megoldása, valamint egyes adómenek módosításának kérdése szerepel. Az előzetes tervek szerint a több tagú családok jövedelmét lényegesen mentesítik az adózás alól, ugyanakkor felemelik a nőfelnő agglagények és gyermektelen házaspár jövedelmi adójának kvótáját.

A londoni lapok jelentik, hogy Ciano gróf és lord Perth Anglia nagyköveteinek tegnapi találkozója során az olasz külügyminiszter átadta az angol miniszterek közeli római látogatásának időrendi beosztását.

OLASZ PANASZ A TUNISZI ÁLLAPOTOKRÓL

Róma, december 13. A lapok az olaszellenes tuniszi tüntetésekkel foglalkozva megírják, hogy az egész francia fennhatóság alatt álló területeken és gyarmatokon

fokozott mértékben folyik az olasz munkások és alkalmazottak elbocsátása.

Azokat az olasz állampolgárokat, akik nem hajlandók felvenni a francia állampolgárságot, elb-

A szónok ezután védekezett azok ellen a gyanúsítások ellen, mintha ő a nemzeti szocialista rendszerrel rokonszenvezne, majd kifejtette azokat az okokat, amelyek Hitler kancellárt a gyarmatok visszakövetelésére indították. A faji politikai módszereiről beszelve hangsúlyozta, hogy

nem lehet egy olyan országnak idegen alattvalókat átengedni, amely másfajú nemzetek részére lehetetlenné teszi a megélhetést.

Végül meleg szavakban mondott köszönetet Chamberlain miniszterelnöknek, amiért az emberiséget megmentette a háborútól, de ugyanakkor megjegyezte, hogy hasonló intézkedések és megegyezések hónapokkal ezelőtt más helyzetet teremtettek volna.

SZANKCIÓK JAPAN ELLEN

A Daily Herald jelentése szerint Londonban és Washingtonban tanácskozás indult bizonyos gazdasági megtorló intézkedések felől, a melyet

Japánnal szemben alkalmaznának, miután az megsértette Kínában a külföldi államok szerzett jogait.

Az angol és amerikai kereskedelmi minisztérium szakértői tanulmányozzák azokat az intézkedéseket, amelyeket foganatosítani lehetne. Kennedy londoni amerikai nagykövet ezért utazott Washingtonba és az Egyesült Államok kínai nagykövétét Washingtonba rendelték. Lindsay washingtoni angol nagykövet Londonba utazott.

csátják foglalkozásukból. A gyarmatokon levő olaszok közül sokan

kitartanak olasz állampolgárságuk mellett és inkább elvesztik kenyereiket.

AMERIKA NEM HAGYHATJA OSZERBEN ANGLIÁT

Washington, december 13. Thomas Lamont 2300 amerikai iparvállalati vezető előtt beszédet tartott és kijelentette, hogy

az angol birodalom világhatalmának csökkenése nagy veszedelem jelentene az Egyesült Államok számára is.

1814-től kezdve egy századon át a béke uralkodott és ezalatt Anglia és az Egyesült Államok nagy előnyöket szereztek abból a tényből kifolyólag, hogy Nagybritannia világhatalom volt.

ISMERETLEN A MEMELI SZAVAZÁS VÉGEREDMÉNYE

Memeli jelentés szerint a választások ideiglenes és részleges eredményeiből kiténik, hogy a németpárt Memel kerületben 97.7, Heydekrug kerületben 95.1, Pogégen kerületben pedig 93.1 százalék győzelmet ért el. A Memel városában történt szavazás eredménye még ismeretlen.

HITLERT DANZIGBA VÁRJÁK

Danzig, december 13. Hitler kancellár ideérkezésének híre továbbra is tartja magát.

A legszebb karácsonyi ajándék — egy szövet

Rabong & Schneider R. T.

Temesvár I. Piața Brătianu, sarokhelyiség a püspöki palotában

Nincsen végleges döntés a magyarországi zsidókérdésben

Ellenzéke van a faji alapon való rendezésnek. — Kategoriánként más lesz az arányszám, amely 5—20 százalék között váltakozik

Budapest, december 13. A délutáni lapok jelentése szerint a magyar kormány december huszonegyedikén terjeszti a ház elé a zsidókérdés újabb szabályozásáról szóló javaslatot. Három pont van, amelynek módosítását már el is intézték tekintik:

1. A 80—20 százalékos arányszám megváltoztatása a százalékszámok különböző foglalkozási ágakban más és másképpen való megállapítása. Az elgondolás itt ugyanis az, hogy

a 20 százalék helyett alapul a tényleges arányszámot veszik, sőt bizonyos vonatkozásokban még ezt is esetleg lecsökkentik.

A kormánypart többsége azt akarja, hogy a sajtóban legfeljebb 5—6 százalék legyen az arányszám. Viszont a gazdasági élet különböző terein ezt az arányszámot két-háromszorosára emelik föl, de

megtörténhetik, hogy a 20 százalékos arányszámot továbbra is engedélyezik.

2. A költözködés jogának bizonyos vonatkozásban való megkötése. Ezzel az intézkedéssel azt akarják biztosítani, hogy ne induljon meg elsősorban Budapest, vagy a nagyobb városok felé a nem kívánatos beözönlés, amelynek veszélye a Felvidék visszacsatolásával jelentkezik.

Nem akarják, hogy a felvidéki zsidók újabb elhelyezkedési lehetőségeket keressenek Budapesten

és a nagyobb városokban.

3. A kivándorlás előmozdítására konkrét intézkedések készülnek.

A hétfőn tartott minisztertanács szintén a zsidókérdéssel foglalkozott, főleg azzal, hogy ki tekintendő zsidónak. A kormány tagjai között

nagy ellenzéke van annak, hogy a zsidókérdést faji alapon rendezzék.

Egy munkás, egy munkaadó...

Az olasz önellátási terv vezetői a Duce bankettjén

Róma, december 13. Mussolini miniszterelnök hétfőn este a Velencei Palotában az olasz önellátási terv vezetőinek ebédet adott és azon mintegy 200 személy vett részt. A Duce az asztalnál két munkás között foglalt helyet. Részt vett a díszében több miniszter és államtitkár

és a fasisztpárt vezetői. Az ebéd résztvevőit úgy helyezték el, hogy minden munkaadó mellé egy munkás került és a bankettet a legelőkelőbb keretekben rendezték meg, mintha csak egy államfő ünnepeléséről lett volna szó.

Három új intézmény a nemzetvédelmi alapok kezelésére

A kormány előteremti a hadsereg új felszerelésének költségeit

Bucaresti, december 13. Öfelsége II. Carol királynak ma legfőbb gondja a hadsereg, a haditengerészet és légi haderő fejlesztése és az ezzel kapcsolatos pénzügyi kérdések megoldása. Hétfőn két rendkívül fontos rendelettervényt írt alá, amelyek biztosítják a hadsereg felszerelési munkájának pénzügyi megoldását. Az első rendelettel

három autonóm intézményt alapítanak,

amelyek a nemzetvédelmi alapok igazgatását végzik. A második rendelet biztosítja a hadsereg felszereléséhez szükséges anyagi alapok előteremtését.

Canciov pénzügyminiszter nyilatkozott a saját munkatársai előtt a két fontos törvényről. A hadsereg felszerelésére megfelelő előkészületek szükségesek, hogy pénzügyileg biztosítva legyen a tervezett munkák sürgős végrehajtása. Öfelsége II. Carol király kezdeményezése folytán 1934-ben léfektették annak a tervnek az alapjait, amelyek az általános fegyverkezésre vonatkoznak. Akkoriban pénzügyi nehézségeink voltak, de

most már a gazdasági krízis végére értünk

és szükségesnek látszik a költségvetési egyensúly helyreállítása, másrészt pedig olyan eszközöket kell találnunk, amelyek segítségével tervünket végrehajthatjuk.

A sürgős problémákkal szemben szükségesnek látszott egy belső kölcsön kibocsátása abban az évben, hogy időt nyerjünk a szükséges alapok előteremtésére. A felszerelési terv végrehajtása óriási összegeket igényel, amelyet rendkívül eszközök segítségével és az adófizetőkhez intézett felhívás útján szerezünk meg, igazolva a felszerelés parancsoló szükségességét. Ennek a szükségességnek következtében

létesítettük a nemzetvédelmi alapot és ennek táplálására különleges tervet állapítottunk meg.

Canciov pénzügyminiszter nyilatkozatában hangsúlyozta a nemzetvédelmi alapok igazgatóságának megszervezési szükségességét, valamint a speciális alapok felhasználásának ellenőrzését.

Cáfolják Litvinov és Beck közeli találkozását

Lengyel—orosz kereskedelmi tárgyalások kezdődnek a közeljövőben

Moszkva, december 13. Hivatalos szovjet körökben semmit sem tudnak arról a külföldön elterjedt hírről, hogy Beck lengyel külügyminiszter és Litvinov külügyi népbiztos január folyamán Varsóban találkoznak. Ez egyáltalán nem látszik valószínűnek, mégis remélni lehet, hogy a legutóbbi lengyel

—orosz viszály megoldása mindkét ország szempontjából kielégítő módon történik meg.

Dr. Lichovskij lengyel meghatalmazott miniszter hónap indul Moszkvába, hogy megkezdje a kereskedelmi tárgyalásokat a forgalom kibővítésére a szovjet köztársasággal. Titov varsói követi tanácsos elkíséri Lichovskijt moszkvai útjára.

Berán cseh miniszterelnök köszönete Romániának

Az új kormányfő bejelentette a cseh politika irányváltozását

Prága, december 13. Berán cseh miniszterelnök ma olvasta fel a kamarában nagy érdeklődéssel várt kormány-nyilatkozatát. A kormány-nyilatkozat megállapítja, hogy Csehszlovákia olyan áldozatot hozott a béke érdekében, amelyet más nemzetnél eddig még sohasem követeltek.

— Nem folytathatjuk tovább azt a politikát, — jelentette ki a miniszterelnök, — amelynek programját és módszereit szeptember hónapig követjük és alkalmazzuk. Olyan politikai és eszmei áramlatok hatáskörébe kerülünk, amelyek eddig elválasztottak egymástól bennünket.

— A külpolitikát a kormány a körülményekhez mérten reális alapokra fekteti. Vonatkozik ez főképpen Németországra, a hatalmas szomszédra, hasonlóképpen Lengyelországra és Magyarországra is, amelyekkel jó szomszédi viszonyt igyekszünk megteremteni. A legnagyobb elismerésünket fejezzük ki Romániának és Jugoszláviának, azért a lojális és baráti magatartásért, amelyet a nehéz órákban irántunk tanúsítottak. Minden tőlünk telhető elkövetünk, hogy Csehszlovákia és a két ország közötti hagyományos baráti kapcsolatokat még jobban kimélyítsük. A jövőben sem leszünk az elszigetelődés hívei, éppen ezért baráti kapcsolatainkat a többi államokkal is főképpen pedig Franciaországgal, Angliával és az Egyesült Államokkal továbbra is fenntartjuk.

A menekültek kérdésével foglalkozva a cseh kormányfő a következőket jelentette ki:

— Meg kell oldanunk a zsidó kérdést is. Az államot azonban ebben a kérdésben nem vezet ellen-szenv azokkal a zsidókkal szemben, akik már rég óta Csehszlovákia területén élnek.

Berán miniszterelnök ezután bejelentette, hogy tervbe vették egy vasútvonalnak a megépítését, a mely Huszot összeköti az ország nyugati részével, vasamint a vasutak nagyarányú villamosítását. A más nemzetiségű lakosság érdekeinek legnagyobb mérvű biztosítékát hangsúlyozta ezután Berán, végi pedig annak a reményének adott kifejezést, hogy a kért teljeshatalmat a parlamentől megkapja.

Csáky és Chvalkowszky külügyminiszterek berlini útja

Berlin, december 13. Csáky István magyar külügyminisztert december 15, vagy 16-ra várják Berlinbe. Valószínűnek látszik, hogy ekkor Hitler kancellár is a német fővárosban lesz. Chvalkowszky cseh külügyminiszter a magyar külügyminiszter látogatása után, tehát december 17-én megy Berlinbe. Ciano gróf olasz külügyminisztert december 18-ra várják Hitlerhez.

Döntő fordulat előtt a spanyol háború

Páris, december 13. A köztársasági Spanyolországból érkező jelentések közlik, hogy a köztársaságiak nagy nyugtalanossággal várják a nemzetiek általános nagy támadását. Valóságos gépkocsi karavánok vannak útban a frontok felé, ahová minden fegyverfogható embert kiszállítanak. A köztársaságiak oldalán nagy csatlóást keltett Daladier francia miniszterelnök kamarai győzelme, mert a baloldali újabb uralomra jutása esetén Franciaország segítségét várták volna.

— ÖFELSÉGE IS RÉSZTVEVETT A MAI MINISZTERTANÁCSON. Bucarestből jelentik: Ma a királyi palotában Öfelsége, II. Carol király elnökléte mellett minisztertanács volt, amelyen megbeszéltek a nemzeti problémákkal kapcsolatos intézkedéseket.

— A párisi litván követ Bonnetnál. Párisból jelentik: Bonnet tanácskozott a párisi litván követtel a memeli kérdéssel, amelynek a megoldása előreláthatóan nagyon bonyodalmas lesz. Litvánia minden valószínűség szerint meghajol a német nyomás alatt és a Német Birodalom érdekkörébe kerül. Ez a helyzet teljesen módosítja az északi államok helyzetét.

— A SZLOVÁK VALASZTÁSOK. Pozsonyból jelentik: A december 13-ki választásokra már megkezdődtek az előmunkálatok és nyilvánosságra hozták a jelölő listákat is. Tiso és Sidor állnak az első helyen. Az előjelekből ítélve, mintegy egy millió 200 ezer szavazatra számítanak és mintegy 55—60 megválasztott lesz. Eszterházy János gróf minden valószínűség szerint számíthat a mandátumra.

Van Zeeland gazdasági uton kívánja a békét biztosítani

Newyork, december 13. Van Zeeland belga miniszterelnök résztvett a gazdasági klub által adott banketten és ott beszédet mondott. Kijelentette, hogy az általános békét biztosítani csak egy módszerrel lehet, még pedig nemzetközi gazdasági egyezmény útján. Van Zeeland programja a következő öt pontból áll: 1. A vámtarifák csökkentése; 2. Az ipari kontingensek megállapítása; 3. A forgalom ellenőrzésére alakult háromhatalmi egyezmény kiszélesítése; 4. Rövid lejáratú kölcsönök megszerzésének megkönnyítése; 5. A nemzetközi adósságok és a kamatok fizetésére vonatkozó egyezmény.

Letépte a kötést sebéről és felakasztotta magát

Vuisan Iustin 43 éves Ostrovul-Severini lakos már régebben öngyilkosságot kísérelt meg és kószodaoldatot ivott. Tevéte azonban akkoriban észrevették és hozzátartozói a temesvári kórház sebészeti osztályára szállították, ahol műtétet végeztek rajta. A gadálkodó nem hagyott fel az öngyilkosság gondolatával és amikor látta, hogy állapota a gondos orvosi kezelés ellenére sem javul, elhatározta, hogy mégis véget vet életének. Tervének végrehajtására tegnap reggel talált kedvező alkalmat és amikor rövid időre egyedül maradt, levette a kötést sebéről és azzal felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

Elbocsátott tanítót szomorú sorsa

Rieber János csatádi tanító 1923-ban román nyelvvizsgát tett, amely kielégítően sikerült. 1935-ben újra nyelvvizsgára hívták és ez alkalommal elbukott. Erre tekintet nélkül huszonnyolc évi szolgálati idejére, nyugdíj nélkül felmentették állása alól. Rieber János erre panaszával a közoktatásügyi minisztériumhoz fordult, amely elrendelte állásába való visszahelyezését. Többeszióri kérelme ellenére a tanfelügyelőség ezt azonban nem fogadtatott. Rieber János tegnap megjelent Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezértitkárnál és közbenjárását kérte.

Skoblin tábornoknét vádolják Miller tábornok elrablásával

Erdekes nevek a nagy bünper tanui között. — Megdöbbentő adatok az emigránsok életéből

Páris, december 13. Hirt adtunk, hogy Párisban megkezdtek azt a szenzációs bünpert, amelynek vádlója Miller orosz tábornok felesége, vádlottja pedig Skoblin tábornok felesége.

Millierné azzal vádolja Skoblinnét, hogy férje segítségével 1936 decemberében ő szöktette el és tette el láb alól Miller tábornokot.

A tárgyalás megnyitásán óriási közönség volt jelen. Miller tábornok felesége imponáló megjelenésű uriaszony, talpig feketében van és egy kis aranykeresztet visel a nyakán. Fájdaimas és komor megjelenésével ellentétben a vádlottak padján ülő Skoblinné állandóan mosolyog és vidáman viselkedik. Amikor személyi adatai felvételénél Skoblinné bement, hogy 52 éves, általában meglepetést kelt, mert nem néz ki többnek egy harminc éves asszonynál. Skoblinné különben énekesnő volt. Az emigrációban élő oroszokat számtalanszor rikatta meg Párisban gyönyörű orosz népdalaival. Mint egyszerű parasztlányok gyermeke került a legmagasabb társaságokba.

Felvontuk a pör első napján a vád és védelem tanui is, több tábornok, közöttük Besedovszky tábornok, akinek igen nagy szerepe volt az orosz ellenforradalomban. Amikor az ajtón álló a tanukat szólítja be, az egész közönség felfigyelt egy névre: — Trockij!

Kiderül azonban, hogy Trockij tanu egyáltalában nem azonos a volt népbiztossal. Hányzik a tanuk közül Dormoy volt francia belügyminiszter, aki Miller elrablásának idején személyesen vezette a vizsgálatot.

A francia bíraskodásnak megfelelően a bíróság elnöke maga olvasta fel a vádlott adatait.

Általános derültséget keltett, hogy amikor Skoblinné hivatását fessegetik, a vádlott állandóan énekesnőnek és nem énekművésznőnek mondja magát, de a bíró mindig énekművésznőre javítja ki.

A franciában ugyanis a „chanteuse” szó uecai énekesnőt jelent, míg a „chanta price” szó képzett énekművésznőt. Skoblinné sokat hozott gyermekkorából a paraszt nehézségből és hosszú párisi tartózkodása alatt sem tanult meg rendszeresen franciául.

A bíró felolvassa előtte a multjáról szer-

zett adatokat. Megállapítja, hogy Skoblinné ukrainai származású parasztleány.

Háromszor volt férjnél, először egy tábornok, majd egy gránátos kapitánynak volt a felesége és csak legutóbb ment férjhez Skoblin tábornokhoz,

aki nála hét évvel fiatalabb.

Skoblin legjobb barátja volt a szintén elűnt Kutjepov tábornok. Kutjepov nevezte ki Skoblint az orosz frontarcosok szövetségének elnökévé, majd Kutjepov eltűnése után Miller is megtartotta ebben a pozíciójában Skoblin tábornokot. De 1936-ban Miller tábornok már kezdett gyanakodni Skoblinra és többeknek panaszkodott, hogy fél tőle és feleségétől, mert kétszíniséget érez mögöttük.

Feltűnőnek találta a bíróság azt is, hogy a Skoblin házaspár hihetetlen módon költekezett, amit sem a frontarcosok szövetség elnöki fizetéséből, sem pedig Skoblinné művészi honoráriumából nem lehetett volna fedezni. Magáévá tette a bíróság Miller tábornoknét ama vádját is, hogy a Skoblin házaspár tulajdonképpen vörös szolgálatot teljesített a fehéroroszok között. Amikor ezt a vádat Skoblinné meghallja, igen ideges lesz.

— Önt — mondja a bíróság elnöke —, Szovjetországra „a mi kis vörös anyó-kánknak” ismerik.

Skoblinné ekkor felugrik: — Ezt tagadom és kikérem magamnak. Nem vagyok sem vörös, sem pedig anyóka.

A vörös vád azonban letagadhatatlan Skoblinnéről. A bíróság asztalán plakátok és lapcikkek hevernek, amelyek arról tanuskodnak, hogy Miller tábornok eltűnése előtt Skoblinné Amerikában vörös ifjúsági szervezetek javára tartott előadásokat.

A tárgyalás elnöke szemébe mondja Skoblinnénak, hogy igen ravasz és intelligens asszonynak tartja, főleg pedig olyan nőnek, aki hihetetlen befolyással van a férfiakra.

Skoblinné erre kacagva jevzi meg:

— Ugyan ne hizelegjen elnök ur!

A szenzációs bünper tárgyalása előreláthatólag hosszú napokat fog igénybe venni s annak részletei iránt egyre fokozódik a párisi jogászvilág és a közönség érdeklődése.

Párisból jelentik: A Miller orosz tábornok elrablása ügyében indult pörben tegnap érdekes

Luxusszappan - rendkívüli, mint a neve!

ELIDA GRAND LUXE — valami egészen rendkívüli — kényes és igényes, hűgylek részére — illata elragadó, dus habja kimondottan enyhe és különösen hatásos tisztítóerejű!

Ezzel a szappannal mosakodni — jótétemény a finom arcbőrnek! A nappal ezzel kezdeni — öröm!

fordulat történt. Egy Godi Elisé neví hölgy, egy vegytisztító üzem tulajdonosnője levelet irt a bíróság elnökének. Az asszony közli, hogy tizenkét évig együtt élt egy Svenko neví orosz emigránssal és így közeli ismeretségbe került Csimerin volt orosz ezredessel, aki Párisban, mint taxisoffőr tartotta fenn magát.

Csimerin ezredes egyizben azt a kijelentést tette előtte, hogy nem érzi biztonságban életét, mert ismeri a Miller tábornok elrablásának körülményeit. Csimerin okmányokat akart neki átadni 1937. év végén, de mielőtt ezt megtehetné volna, meghalt. Rejtélyes módon 1938. február 22-én holttestét a Szajnából huzzták ki. A rendőrség véleménye szerint elmezavarában követett el öngyilkosságot, a valóság azonban az, hogy meggyilkolták.

Godi Elisé ezután ismerteti, hogy a veie együttéllő Svenkovot egy napon felakasztva találták szobájában. Svenkovról megállapították, hogy előbb megmérgezték, azután akasztották fel. A párisi hölgy közli a bírósági elnökkel, hogy szándékában állott ebben a dologban további kutatásokat folytatni, de egy ismerőse azt tanácsolta neki, hogy ő is hasonló sorsra jut, ha nyomozását nem hagyja abba. A Páris Soir munkatársa felkereste azt az orvost, aki Csimerin ezredes holttestét felboncolta és az orvos elmondotta, hogy az ezredes tüdejében volt víz, ami arra vall, hogy már holtan került a Szajnába.

SCALA

Ma és a következő napokon
egy szenzációs Metrofilm

A névtelen asszony

Főszerepben:
Gladys George
William Warren

Kiegészítésül METROJURNAL

Kerékpár szerelőből lord és milliárdok ura

Evi 20 millió fontot forgalmaz és 15 ezer munkást foglalkoztat Viscount Nuffield, az egykori Jim Morris munkás. — Öt ezer vastüdőt ajándékozott a brit birodalom kórházainak a szerencsés vállalkozó

London, december 13. Az egykori Jim Morris megint egyszer meglepte Angliát. És mint évek óta mindig, ezúttal is szép és kellemes meglepetésben részesítette Nagy-Britannia lakosságát. Lord Nuffield, ahogy ma Jim Morrisset hívják, hálás az angoloknak, hogy a brit birodalom egyik leggazdagabb emberévé tették. A milliárdnyi Morris-autókból, a világ táján legnépszerűbb kiskocsijából sarjadtak a megszámlálhatatlan Nuffield-milliók, melyeknek roppant jövedelméhez évről-évre újabb érdekeltégek dus nyeresége járul.

Evi haszámilliói fontra

becsülik a Nuffield koncernhez tartozó vállalatok bevételeit, melyek ma már 15.000 munkást foglalkoztatnak. Négy évtized előtt az angol iparfejlesztésnek még csak egy munkása volt: ő maga. Az Oxford környékén született, falusi népiskolában nevelkedett, szerelő kerékpárműhelyéből nőtt ki a roppant arányú nagyipari koncern, mely ma több autógyáron kívül repülőgép- és hadfelszerelési gyárakat is egyesít. Három év alatt Viscount Nuffield, az egykori Jim Morris

12 millió fontot adományozott közelőokra.

Neki, a négy elemi végzett szerelőnek köszönheti a világ legelőkelőbb főiskolája, Oxford ősi egyeteme, hogy

budományos kutató intézetei a töltény legmagasabb fokát

érték el és a busásan kamatozó alapítványokból a világ minden részéből összeszerelt kutatók folytatják Oxfordban a tudományos haladásnak új irányt szabó munkálataikat.

A két kézzel szőrt milliók száz és száz kórháznak, jóléti intézménynek jövőjét biztosították s amellett lord Nuffield még arra is időt talált, hogy vállalata jól jövedelmező és biztos részvényeinek jelentős részét eljuttassa a kisemberek széles rétegeihez.

Az angol autókirály legújabb ajándéka a brit birodalomnak „csak” 500.000 fontot ér. Viszont épp ez az ajándék bizonyítja, hogy a valóban hasznos jótékonyasághoz a pénzben kívül szív és bölcsesség is kell. Az 500.000 fontból

5000 vastüdő

készül, mely a brit világbirodalom összes kórházait — a nagy londoni kórházpalotákat épüget, mint s gyarmati misszióállomások fából összetakolt rendelőit, ahol egy-egy orvos fáradott a beenszállított életének megmentésén — el fogja látni a modern orvostudomány egyik legnagyszerűbb technikai vívmányával.

A vastüdő, melyet alig két év előtt körülbelül egyidejűleg találtak fel Angliában és Amerikában,

ma már szinte nélkülözhetetlen fegyverré vált az orvosok kezében. Minden olyan megbetegedésnél, ahol bénulási jelenségek megakadályozzák a tüdő működését, megmentheti a különben halálrítélt beteg életét. Különösen az ujjban egyre jobban terjedő gyermekkori gerincbénulás súlyos eseteinél

az életbenmaradás, a gyógyulás egyetlen lehetőségét

nyújtja. Eddig három különböző rendszerű vastüdő volt forgalomban. Legismertebb közülük a harvardi egyetem tanárának, dr. Philip Dringnek bonyolult rendszerű készüléke. A három eddig használatos szerkezet voltaképpen ugyanazon a módszeren alapszik. A beteget légmentesen elzárt hengerbe helyezik, melyből csak a feje emelkedik ki. Atmoszferikus nyomással kivülről

levegőt erőszakkalnak a tüdőbe, majd a levegő visszaszívása révén kikényszerítik a bémúlt tüdő lélegzetvételét.

Ez az eljárás mindaddig folytatódik, amíg a munkára sarkalt tüdő nem képes a lélegzési folyamat természetes elvégzésére. Néha órák elegendők e cél elérésére, néha hetek, hónapok, sőt évek kellenek hozzá. Így például egy csikágói milliós fia, aki nek képe az iron lung-ban bejárta az egész világsajtót, már

több, mint két estendeje egy ilyen vastüdőben él

és csak most mutatkoznak nála a javulás jelei. Az angol kórházak legnagyobb büszkeségei viszont azok a gyermekparalizistól sujtott kis páciensek, akiket félholtan, fulladozva hoztak a kórházba és míg a multban órák alatt a halál martalékaik lettek volna, ma a vastüdő áldása révén

pár hónapos kezelés után együtt futballoznak kortársaikkal.

Egy ilyen megmentett fiu szenvedéséről és gyógyulásáról készített film, melyet az oxfordi tudományegyetemen bemutattak, érlette meg lord Nuffieldban az elhatározást, hogy vastüdő-gyárat alapít. Ennek a gyárnak csak egy haszna lesz: a megmentett emberi élet. A készülékeket

teljesen ingyen

bocsátja lord Nuffield a brit impérium 5000 kórháznak rendelkezésére. Eddig csak egyes kitűnően felszerelt kórházak rendelkeztek Drinker-apparátusokkal és a megismert története gazdag szerencsés és szerencsétlen kimenetelű esetekben, amikor a vastüdő közelségén mult a beteg sorsa. Párszor előfordult, hogy vidéki kórházak rádió közvetített segélykialtása nyomán orvosok repülőgépen indultak a vastüdővel a halállal vívódó gyermek beteggyára mellé. Néha jókor érkeztek, néha már nem. A tüdőbennulással élet és halál kérdése pillanatokon mulik! Ez a drámai hajszja az életét most megszűnik. A hatalmas brit világbirodalomnak nem lesz olyan zuga, ahol ne lenne gyorsan elérhető távolságban egy-egy ilyen életmentő vastüdő. A kórházaknak csak

évi ezer lei karbantartási költséget

kell vállalni, minden másról Nuffield gondoskodik. Viszont nem lett volna méltó a nagy technikushoz, ha megelégedett volna az eddigi készülékekkel. Mihelyt érdeklődése ráterelődött a vastüdő problémájára, oxfordi gyára titkos műhelyében, ahol a nagy autotechnikai újítások kipróbálása folyik, hozzálátott

egy új, egyszerűbb, könnyebben hordozható és olcsóbb szerkezet

kidolgozásához. Egy fiatal ausztráliai származású feltaláló, E. T. Both teremtette meg Nuffield számára a tökéletes modellt, melynek nyomán most ezerszám megindul a gyártás. A készülék egyik legfőbb előnye, hogy az eddigieknél jóval könnyebben szállítható és villanyáram helyett lábbal is hajtható.

Egy-egy Nuffield-féle mesterséges tüdő előállítás költsége 100 font lesz. Abban a pillanatban, mikor lord Nuffield bejelentette az ajándékot, már egyáltalán az is közölhetne, hogy az oxfordkörnyéki vastüdőgyár megkezdte munkáját. Három hónapon belül ezer készülék áll rendelkezésre.

A temesvári közalkalmazottak fizetésemelése érdekében mozgalom indult

A közalkalmazottak fizetés tekintetében a székhelyükön levő megélhetési viszonyok tekintetében három osztályba vannak sorozva. Az első osztályba tartozik Bucuresti, Brassó és Sinaia. Temesvár városának idején a második osztályba sorozták. A város vezetősége most mozgalom indított, hogy Temesvár az első osztályba kerüljön. Titeran Emil dr. alpolgármester és Table Nicolae dr. főjegyző tegnap déliben a fővárosba utaztak, hogy ott a belügyminisztériumban ebben az ügyben eljárjanak. Terjedelmes emlékiratot vittek magukkal, amely adatokat tartalmaz arra vonatkozólag, hogy a fizetési osztályok megalkotása óta Temesvárot fokozatosan miként emelkedett a drágaság és ma már a megélhetés Temesvárott semmivel sem olcsóbbi mint Bucurestiben, Brassóban, vagy Sinaiaiban. A város vezetősége reméli, hogy a belügyminisztérium és a pénzügyminisztérium hozzájárulnak Temesvárnak az első fizetési osztályba való sorozásához és hogy az itt szolgálatot teljesítő közalkalmazottak, az előbb nem is, de az új költségvetési évben 1939. április elsejétől kezdődőleg már magasabb fizetést kapnak, amely arányban lesz a közszükségleti cikkek árával.

Törékeny lélek

Írta: LUCIE DELARUE-MARDRUS

A kövér Jeanne L. rettenetesen gazdag volt, a milliósoknak abból a fajtájából, akik pénzüket csupán arra használják, hogy einyomják környezetüket. Vannak gyermekegyek lelkek, akik azt hiszik, hogy a nagyon gazdag embernek mi sem lenne könnyebb, mint egyre jót tenni embertársaival valóságos angyalként. Jeanne mindenesetre éppen ellenkezően cselekedett. Igaz, hogy nagy béreket, fizetést, ami helyettesítette a bájtt és egyebet, de erre nagy szűksége volt, mert mindent pénzzel kellett pótolnia. Tekintve, hogy születésekor semmi olyan tulajdonsággal nem rendelkezett, amely alkalmas lett volna az emberek elbájosására.

Mindig csunya és ostoba volt. Mikor idősebb lett, ezek a hibák még csak növekedtek. Hatvanéves korában, mikor se foga, se haja nem maradt, a világ legdrágább műfogai és parókája se tudták takarni csufaságát, amelynél csak jelleme csufasága volt nagyobb. Roppant földekkel körülvevett pompás kastélyában élt és nem tett egyebet, mint evett és aludt s olykor-olykor társadalmi kötelességeket foglaltak el, tekintve, hogy a környék előkelőségei dédelgették, hiszen a pénz a világban mindenütt pótolja a legemlébb emberi tulajdonságokat is.

Jeanne L. örökösai unokatestvérei voltak. Szegény ördögök és Jeanne-nak pokoli öröme telt rokonai könyörgő leveleinek olvasásában. Soha sem segített rajtuk és most azon törte a fejét, hogyan zárhatná ki őket végrendeletéből. Mert a hitelgéstől csöpögő levelekből persze kiolvasta a sóvárságot, a

türelmetlenséget, mikor pusztul el végre, hogy osztozkodhassanak. Komornáitól kezdve utolsó bérlejiéig mindenki szenvedett mellette. A fojtott átkozódások özönében élt és talán nem is tudta, hogy ököle szorultak mögötte a kezek, de ha tudta, vad örömet okozott neki, ha érezhette hatalmát és mások tehetetlenségét.

Mindenki önző. Mindenki számára önmaga a világ középpontja, ezen már segíteni nem lehet. Aki elbukik, maga elé árja a kezét és nincs az a barát, akinek gyorsabb lenne a keze, mint sajátunk. Taaan az anya az egyetlen lény a földön, aki ép oly gyors a gyermeke megsegítésében, mintha magára gondol. De ez is csak azért van, mert a gyermek az anya része, valósággal folytatása... Jeanne sohase volt anya.

Duzzadt az egészségétől. De ez nem gátolta abban, hogy unalmában képzelt betegségeivel gyötörje környezetét. Ha kijelentette, hogy a feje fájt, jaj volt annak az inasnak, aki eltűszentette magát, jaj a kertésznek, ha fűtörészni mert és a félelmetlő izzadó cselédség lábujjhegyen osont szobárá szobára. Ha ugy találta, hogy valahol az állan egy pattanás keletkezik, szonnal telefonáltak a megyei székelyre, hogy jöjjen ki a kórorvos és a kas-ély napokon át úgy nyüzsgött, mint egy hangvaboly a képzelt pattanás miatt.

— Minde azért van, mert olyan törékeny lélek vagyok — nyögdécselte ilyenkor Jeanne az orvosok fülebe.

Senki se sajnálta és senki se szerette. Így élt egyedül, vidáman, önmagát ápolva, hisz an és kényelmesen, egészségesen és a rokonok, a cselédség

hiába várta, hogy egy napon megszabadulnak tőle. A cselédség úgy se sokat remélt, mindenki biztos volt benne, hogy egy fillért se örököl tőle.

1938, szeptemberében, mikor a világ legsúlyosabb válságát élte át, Jeanne nem vett tudomást az európai eseményekről. Fűtyült a küszöbön álló háborura. A kastély olyan vidéken állt, amely semmi-féle lehetséges hadműveleti területhez nem fektült közel, de Jeanne azért gondoskodott, hogy keleti kényelemmel berendezett óvóhelyét építsenek kastélyba bolthajásos pincéjében. Fűtyült a háborura és fűtyült a békére. Egyetlen gondja az volt, hogy az egyre szaporodó behívások megfosztották cselédségétől. Egymásután utazott el a kertész, a főkomornyik, két inas. Louist kénytelen volt elküldeni, mert az asztalmá kiöntötte a szószt, úgy, hogy egy szép napon egyedül maradt komornájával. Csupa kisírt szemét látott maga körül. Mindenkinek volt valakije a katonaságnál és mindenki napról-napra reszketve várta a híreket. A legkisebb konyhalány is naphosszat a rádió közelében ült és hallgatta, mi az újság, mi lesz a sorsa Franciaországnak és az egész világnak.

Aznap, mikor a felszűnt tetőpontjára hágott, aznap, mikor Chamberlain Londonban elmondta emlékezetes beszédét, Jeanne unottan ült asztalhoz:

— Ma nincs élvágyam — állapította meg idegesen. Azután elsápadva hozzátette: Fáj a szívem. Beteg vagyok. Lefekszem.

Gyorsan ágyat vetettek neki. És mikor végre elomlott párnáin, nyögve sóhajtott:

— Igazán olyan törékeny természetem van. Minden csekélység mingyárt úgy megvisel!

A nyilasok lapját betiltotta a magyar belügyminiszter

A zsidótörvény módosításai

Budapest, december 13. A belügyminiszter étfőn kelt rendeletével négy heti időtartamra betiltotta a „Magyarság” című napilap megjelenését.

A Magyarság a nyilaskeresztesek hivatalos lapja és Hubay Kálmán országgyűlési képviselő szerkesztője. A betiltásra két lázító tartalmú cikk és egy torzkép szolgáltatott okot. A sajtóvizitio során a magyar kormány ismét megszüntetett több hetilapot. Ezek között van a Fővárosi Hírlap, a Fővárosi Napló, az Ország-Világ és más ismert és kevésbé ismert, hetenkint megjelenő sajtótermék.

A magyar sajtó még mindig élénken fogalkozik a készülő új zsidótörvénnyel, amelyet a minisztertanács már letárgyalta és a közeli napokban a parlament elé terjeszt. Egyelőre csupán annyi biztos, hogy a törvény szigorúbb lesz a jelenleg érvényben lévő zsidótörvénnyel, de hogy a százalékarányt hogyan állapítják meg, az ezidőszert ismeretlen. Azt a hírt, mintha a zsidóvallásúak csupán hét százalékos arányban kaphatnák elhelyezést a magánvállalatoknál és a szabad pályákon, nem erősítették meg. Egyes lapok arról is írják, hogy a frontharcosoknál is megszorításokat terveznek, amennyiben csak azok számíthatnak kivételes bánásmódra, illetve egyenlő jogokra, akiknek

legalább kisebbségi vitézségi érdemek van, szintén nem nyert sehol megerősítést. Egyelőre csupán annyi bizonyos, hogy teljesjogi állampolgároknak tekintik a hősi halottak leszármazottait, a hadiözvegyeket és hadiárvtakat, valamint a legalább ötven százalékos hadirokkantakat.

„Meddig tűrhető az erőszakos módszer”

— írja az angol Times

London, december 13. A Havas ügynökség jelentí: Noha az angol sajtó egyhangulag megállapítja azokat a veszélyeket, amelyek a német—olasz törekvések jelentenek, ugyanakkor az angol lapok között éles nézeteltérés uralkodik annak megállapítása terén, vajon melyik lenne a legmegfelelőbb politika, hogy ez a veszély kiküszöbölhető legyen. A sajtó egy része fenntartja azt a véleményét, hogy méltányos szellemben kell a valamennyi érdeket kielégítő megoldáshoz eljutni.

Ennek a módszernek a Times a legmeggyőződéssel jesebb hirdetője, mégis elismeri, hogy nem lehet a végtelenségig ezt a politikát sem követni, mert azt jelentené, hogy következetesen mindig csak az egyik fél javára tesznek engedményeket.

„Most — fűzi hozzá a lap — feltehejük a kérdést,

meddig tűrhető ez az erőszakos módszer,

amely a szerződéseknak tulajdonképpen revízióján túlhalad, amennyiben egyes nemzetek az erőszak nyelvén akarnak beszélni. Ugyanezen a nyelven kellene válaszolni nekik, csak hogy ez a pillanat még nem érkezett el.”

A románság után a magyarság természetes szaporodása a legnagyobb az országban

Az országos statisztikai intézet most készítette el a júliusi népmozgalmi adatokat feltüntető kimutatását. Eszerint 1938. júliusában Románia egész területén 51.342 gyermek született. A múlt esztendő júliusában a születések száma 54.638 volt. Eszerint ez év júliusában 3296 gyermekkel kevesebb született, mint a múlt év ugyanazon idejében. A halálozások száma: 1938. júliusban 29.567 ember halt meg az egész országban, viszont 1937. júliusában 31.377. A halálozások száma tehát a mostani esztendő júliusában 1810 esettel kevesebb volt, mint tavaly ugyanabban a hónapban.

Az 1938. júliusban született gyermekek nemzetiségi megoszlása a következő: 41.281 román, 2438 magyar, 1396 német, 873 zsidó, 2432 orosz, rutén és ukrán, 2924 más. Az elhalt egyének között volt 22.832 román, 1934 magyar, 1007 német, 841 zsidó, 1242 orosz, rutén és ukrán, 1702 más. Szembeállítva a születéseket és halálozásokat látjuk, hogy az ország természetes szaporodása 1938. júliusában 21.775 lélek volt. A románság természetes szaporodása júliusban 18.452, a magyarságé 504 volt.

A statisztikai adatokból kiderül az is, hogy a gyermekhalandóság még mindig igen tekintélyes. A

29.567 egyén közül 1 napos 258, 1—6 napos 1405, 7—29 napos 1590, 1—5 hónapos 3361, 6—11 hónapos 2589, 1—4 éves 4734, 5—9 éves 917, 10—14 éves 650, 14—19 éves 773 egyén volt. Tekintélyes azonban azoknak a száma is, akik megérik a 45—50 éves életkor és sokan vannak, akik még ennél is magasabb korban haláloztak el. Ez év júliusában 2919 olyan személy halt meg Romániában, aki már túlhaladta a hetvenöt esztendő életkort.

AZ IMPOTENCIA
(SZEKUALIS NEURASZTENIA)
legyőzhető
RETON
TABLETÁKKAL

KOPROL
Könyv és biztos hatása
csokoládé HASHAJTÓSZER

MA PLIC U
BON-CADOU

4 LEI

Latin-Amerikának csak egyrésze hajlandó frontot teremteni Németország ellen

A pánamerikai konferencián tárgyaltak a várható német megtorlásról

Newyork, december 13. A Newyork Times diplomáciai levelezője azt írja, hogy a pánamerikai konferencián szóba került a Németország részéről esetleg fogantatandó megtorlás. Ettől a megtorlástól ugyanis tartanak a délamerikai államok és ezért alakult ki három délamerikai állam ellenzéki frontja, amely Argentínából, Braziliából és Chiléből áll. Ezek az államok nem hajlandók az egységes amerikai frontra vonatkozó javaslatot elfogadni. Chilenek és Braziliának különösen szoros kereskedelmi összeköttetése van Németországgal. Columbia, Venezuela, Cuba és a többi középamerikai állam viszont támogatja az Egyesült Államok erre vonatkozó javaslatát és

egységes frontot akarnak alakítani a katonai, gazdasági és eszmei invázió ellen.

Bolivia, Paraguay és Uruguay tartózkodó álláspontot foglalnak el.

A levelező jelentése szerint a délamerikai álla-

mok ellenállnak annak a kísérletnek is, hogy meghatározzák a „támadó fél” megállapítását és hogy megtorló intézkedéseket alkalmazzanak. Egy ilyen megállapítás siettetné a háborút és nem szolgálna a béke eszméjét.

Morgenthau amerikai kincstári kancellár jelentést tett, hogy szolgálatai szervei tanulmányozzák annak lehetőségét, miként juttathatnák a délamerikai államokat nagyobb kölcsönhöz, hogy azok az Egyesült Államokban előállított cikkekkel vásárolhassanak. Ennek a nagyarányú kölcsönnek egyben az is volna a célja, hogy

a kölcsönt igénybevevő államok valutáját stabilizálják.

Az utolsó 10 hónap alatt az Egyesült Államok 822 millió dollár értékű árut vásároltak a latin amerikai államoktól, míg azok csak 522 millió dollár értékű vásárlást tettek. Az így előállt különbséget a valutáris nehézségek okozták.

Németország nem gondol a Memel-vidék bekebelezésére

A német külpolitika átkormányának tartja készenlétben Litvánia irra az esetre, ha Berlin és Varsó között a viszony elhidegűné

Berlin, december 13. A Memel probléma a nemzetközi érdeklődés központjába került. Számtalan vélemény hangzott már el, amelyekkel befolyást akarnak elérni német mértékadó helyen, hogy ne számítsanak ezen területnek Németországhoz való

közeli csatlakozására. Német körökben hangsúlyozták, hogy

a Memel-vidék annektálása súlyos pénzügyi áldozatokkal járna Németország szempontjából,

mert a memeli kikötőnek nincsen Hinterlandja. Politikai szempontból viszont az annexió Litvánát közelebb hozná Lengyelországhoz. Németországnak az a célja, hogy abban az esetben, ha Berlin és Varsó között a viszony megromlana, úgy Litvánia bárátként érezze maga mellett. Általában Berlinnek az a felfogása, hogy ki kell várni a megfelelő időpontot, amikor az annexió nagyobb nehézségeket nem idéz elő.

A Frankfurter Zeitung a litvániai választásokkal kapcsolatban azt írja, hogy jelenleg szükségesebb, mint bármikor annak a türethetetlen helyzetnek megváltoztatása, amelyben eddig ez a vidék élni volt kénytelen. A Memel-vidéken 1923-ban életbe léptetett alaptörvény nem engedi meg a lakosság számára, hogy megvalósítsa nemzeti óhajait és megakadályoz minden kísérletet, amely arra irányulna, hogy a német—litván viszonyt a valóságos béke alapjaira helyezze.

A Memel vidéken működő kormányzótanács újabb rendelkezésig a vidéken minden nyilvános gyűlekezést betiltott. A rendelkezés indoklásával felméli, hogy litvániai politikai események következtében az örkormányzattal rendelkező Memel-vidéken is egyes politikai csoportok részéről, amelyeknek egyébként a Memel-vidéken semmi keresni valója nincsen, bizonyos politikai megnyilatkozásokat szereztek meg.

A kormányzó tanács ezeket a megnyilvánulásokat a közrend érdekében megtiltotta.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magasosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Bevásárlás

Most kezdődnek azok a napok, amelyeket tán legjobban szeretek az esztendőben. Gyűjtőnevet is adtam magamban ezeknek a napoknak. — „karácsonyi gusztulás”, így hívom őket. Járók-helek a városban, amerre a dolgaim üzemek, de most nem rohanok, hanem meg-megállok egy-egy károkattal előtt és élvezettel gusztálom a sok szép holmit. Afféle tanulmányt ez a karácsonyi ajándékok birodalmában és mindeneképp szívből ajánlhatom, kövesse példát, mert az afrikai őserdőben sem oly könnyű élvezni, mint ebben a birodalomban.

Noteszben szépen, gondosan fel van jegyezve már napok óta, kinek kell ajándékot vennem, — számuk tisztában saorodók. Ezenfelül mindig néző mellé odajegyzem, körülbelül mennyi összeg erejéig tarthat igényt vőlelő barát vagy rokon figyelmeztetésre, ám itt sietve ki kell jelentenem: ezek az összegek nem annyira érzelmi, mint inkább anyagi alapon mutatnak jelentős eltéréseket. Ha rajtam álma, mindeneképp a legrágóbbat venném...

No jó, idáig már eljuttunk volna és mondom, most már ott tartok, hogy a károkattokat gusztálom. Igen ám, de hátha az, ami itt, ebben a pompás boltban emyibe és emyibe kerül, néhány uccában arrébb olcsóbban kapható, — gyereink oda is károkattot nézni. Ez így egyszerűnek látszik, de a valóságban jó néhány napba kerül, karácsonyi pedig aggasztóan közeledik. Aztán egy délelőtti elszántság magot az ember és végre vásárolni is kezd. Ilyenkor érnek benőrnök az első csalódások: bein az üzletben rendszerint sokkal több dolgot is látunk, mint amennyit a károkattban károkattunk, de hát persze az árak is drágább. No, majd megmondjuk a dolgot. Ez annyit jelent, hogy fel kell forgatnunk az egész rendszert: mindenki vagy legalább is majdnem mindenki más ajándékot kap, mint amit előre szántunk nekik és persze az árak sem egyeznek, a költségtérítés is felborul. Ez újabb gusztálással és fejtevéssel jár, ami további napokat vesz igénybe.

Karácsony este előtt két nappal elszántságunk magunkat az ajándékfront végleges felgyűjtésére. Ez aztán mindenek a csúcspontja. Ha eddig csak válogatunk, vásárlás nélkül, most vásárlunk, válogatás nélkül, abban a fejesztett mámorban, amelyet az ügyes német kifejezés Kaufwut-nak, vásárlási dülmek nevez. Csakhogy, ezt elfelejttem mondani, mindez már karácsonyeste délelőtti történet, követekezni pedig az, hogy most már senki sem kapja azt, amit neki szántunk, ezzel szemben, kinek drágábbat akartunk venni, az véletlenül olcsóbbat kap, kinek olcsóbbat akartunk venni, az véletlenül drágábbat, aminek viszont az a következménye, hogy alának különös örömet akartunk okozni, az kevesli az ajándékot, amit pedig váratlanul megörvendeztetünk, az nekünk okoz csalódást az ajándékával. Mindenhogyan rossz.

Dehát mondom, mindenki kövesse példát ebben a „karácsonyi gusztulásban”, még akkor is, ha — mint a példa mutatja, — nem sokat használ vele magának. Mégis legalább valami kis öröme volt a dologból...

— **IDŐJÁRÁS:** Változó felhőzet és a hőmérséklet állandósul.

— Újabb vagyondézsma Németországban. Párisból jelentik: A Le Journal berlini jelentése szerint a jövő év elején a német birodalom újabb vagyondézsma rendel el, amely 8—14 százalék lesz. Ebből az összegből a fegyverkezési kiadásokat akarják fedezni.

December 14
Szerda
Nikáz, Spiridon,
Lothár

1799. december 14-én halt meg Washington György, az Észak-amerikai Egyesült Államok függetlenségének megteremtője. Északamerika régebben angol gyarmat volt, azonban az angolok által kivetett nagy adók kegyetlen behajtása miatt föllázadt. A philadelphiai kongresszus, amely kimondta az észak-amerikai gyarmati államok függetlenségét, Washington Györgyöt, aki előzetesen különböző hadjáratokban kitűnt, választotta meg főparancsnoknak. Éveken keresztül tartott szíves harcok meghozták a végleges győzelmet és az angolok 1783-ban kiűrtették utolsó állomásukat, New Yorkot is. Az angoloknak Északamerikából csak Kanada maradt meg. Washington nemcsak nagy hadvezér, hanem kiváló államférfi is volt. Az Egyesült Államok első elnökének választották. Rendezte az új birodalom pénzügyeit, honvédelmét, a közoktatásügyet és a többi országokkal való külügyi kapcsolatait. Hálából róla neveztek el az Egyesült Államok fővárosát és egyik államát. Emlékét számos szobor hirdeti.

1404. december 14-én született Vitéz János bíboros, esztergomi érsek. Legodaadóbb híve volt Hunyadi Jánosnak, aki fiainak, Lászlónak és Mátyásnak a nevelését is rája bízta. Nagy szerepe volt később Hunyadi Mátyásnak királlyá való megválasztásában. Mátyás király Vitéz Jánost kancellárjává nevezte ki. Élete vége felé mellőzöttnek érezte magát és ezért meghasonlott a királlyal, de később kibékült vele.

— **Nagykövetségi rangra emelik a vatikáni követtséget is.** Bucarestből jelentik: Tegnap királyi rendelet jelent meg, amelynek értelmében a Szentszék melletti követtség december 15-től kezdve megkövetség lesz.

— **Megőrült, mert meghalt a szerelmese.** Ploestiből jelentik: Pantazi községben a múlt héten temették el a Spirea Dobre 18 esztendő, feltűnően szép leányt. Az egész községben nagy volt a szomorúság a tragikus halálest miatt, de különösen Petre Popa fiatal legény verte le a csapást, mert szerelmes volt a leányba. A temetés óta minden éjszakát a sír mellett töltötte el a legény, akin az elmebaj jelei mutatkoztak. Mindenkin azt mondta, hogy szerelmeseinek szíve hívja. Tegnap éjjel a csendőrök kimentek a temetőbe és megdöbbentéssel állapították meg, hogy a sírt felbontották. A leány holttestét Petre Popa kivette a koporsóból, felvágta hasát és mellét, majd a kivette szívhöz beszélni kezdte. A csendőrök a ploestii elmeegógyintézetbe szállították a szerelmébe beleőrült legényt.

— **AZ EGYHÁZ ÉS A SZABADKÖMÜVÉSÉG.** Az Osservatore Romano jelentése szerint a francia szabadkőműves Albert Lambiana nemrég le velet terjesztett be XI. Pius pápához és abban a következő megállapodásra akar jutni: a szabadkőműveség és egyház között nem kell okvetlenül elhatárolást keresni, mert az is sok jót tesz a társadalom megváltása és segítése tekintetében. E megállapítás a Vatikán hivatalosan teljes egészében visszautasítja. Az Egyház a szabadkőműves páholyokat 200 éven át többszörösen elítélte, mert munkájukban egyházzellenes ténykedést és rendszerükben a keresztény igazságokkal ellenkező tanokat látott. Kölesősön közeledéséről mindaddig nem lehet szó, amíg a szabadkőműveség megmarad egyházzellenes intézménynek. Az egyházi törvénykönyv a titkos társulatokra vonatkozó cikkelye továbbra is érvényben marad és kiközösítéssel sújta mindazokat, akik a páholyok tagjai.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA:

Szerdán, december 14-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10 Mai utcában levő Blumberg gyógyszerár.

A II. kerületben a 3 August uton levő Löw gyógyszerár és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerár.

A III. kerületben a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerár.

A IV. kerületben a Vacarescu utcában levő Braun gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

A legszebb ajándék
egy
fényképezőgép
Legnagyobb választék!
Olcsó árak!

KECSKEMÉTI **Temesvár I.**
Bd. Dacia 2.

— **SZERENCSETLENSÉG A DUNÁN.** Siliistráról jelentik: Csaknem végzetes szerencsétlenség történt az elmúlt éjszaka a Dunán. A víz felett rendkívül sűrű köd képződött, amely egy időre megbénította a közlekedést. Ennek ellenére több hajó vágott neki a Dunának. Éjjel után 1 óra tájban már bekövetkezett az első szerencsétlenség. A Macin nevű uszályhajó, amely 40 vagon követ szállított, összeütközött egy másik hajóval és a Macin néhány pillanat alatt elsüllyedt. A legénység csak uszva tudott megmenekülni. Az anyagi kár meghaladja a 7 millió lejt. Csaknem hasonló körülmények között süllyedt el a sűrű ködben a Siliistra nevű uszályhajó is, amely homokot szállított. Ez az uszályhajó, egy a háborúban szerencsétlenül járt hajónak a vízből kiálló roncsainak futott neki. A kár 1 millió lei,

Végre...

Ahányszor át akartam menni a színházról a Lloyd sorra, magamban, csendesen mindannyiszor bosszankodtam. Ott virított velem szemben a Lloyd kávéház sarka, de nem volt szabad az egycs uton keresztül vágnom, hatalmas kanyart kellett odáig megtennem, nyilván abból az elvből kiindulva, hogy miért használjam a rövidebb utvonalat, ha a hosszabbik is megteszi. Hányszor fordult elő, hogy én, meg sokan mások, gondolatokba emeltem a nekivágást az egycs utvonalon, mire zordan megkérült a rendőrség és én a bábász járókelők kájan vigyorgása közepette kénytelen voltam visszafordulni. Tegnap kellemes meglepetés ért. A színházal szemben, a sonkaszerű villamos megállóval szemben új utrendezési munkálat kezdődött. A villamos sinek között új aszfaltzsigetet létesítenek. A sarki rendőr megmagyarázta nekem, hogy ez már nem lesz majomsziget, ahol csak állni szabad, hanem a gyalogos közlekedés céljait fogja szolgálni. Ezental a járókelők az új szíge; igénybevételével egyenesen átmehetnek a színházról a Lloyd sarkára, megszűnik az eddigi körbejárás rendelkezés.

(—) **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Novac Vasile, Mayer Gertrud, Cziber Aranka, Gergely Erzsébet, Stanciu Titu, Birou Ionel.

(—) **RENDSÉGI HIREK.** Chevesan Viora gyárvárosi, a Petru Maior téren lakó asszony feljelentést tett a rendőrségen, hogy az egyik villamoson ismeretlen tettes ellopta kétezer lei készpénzt. — A józsefvárosi Ducea uton a műmalomba vezető vasúti sinen Schillinger Rudolf kocsis a lovalival egy vasúti kocsi vonatott. Közben arra haladt az 562 Tms. jelzésű teherautó, amely összeütközött a vasúti kocsiával. A teherautó megrongálódott. — Egy éjjeli ór a Balasa utcában az elmúlt éjszaka egy gyanus férfire lett figyelmes, aki csomagot vitt a kezében. Az éjjeli ór megállásra szólította fel, mire az ismeretlen férfi a csomagot eldobta, elszaladt és eltűnt a sötétségben. A csomagban egy párna és egy paplan volt. Ezek a tárgyak valószínűleg lopott holmik és ezért a rendőrség megindította a nyomozást. — A rendőrség átadta az ügyészségnek Takács Mária harmincöt éves asszonyt, akit több lopás miatt őrizetbe vettek.

SZERKESZTŐI ÜZENET

R. O. ERZSÉBETVÁROS. Levelezőlapjára közöljük, hogy az erzsebétvárosi temető utjának rendezetlenebb érdekben kedden reggel megjelent lapunkban már írunk.

Ajándéknak

könyvet, kottát, töltőfollat, bőrmappát
finom játékot, fényképezőgépet

MORAVETZ könyvkereskedésben vásároljon!

(—) **KATOLIKUS KÜLDÖTTÉG A HELY-
TARTÓSÁGON.** Rech K. Géza gyárvárosi apátplé-
nos, a gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület
elnöke, továbbá Meisner Vilmos gyógyszerész és
Istics György dr. ügyvéd, az egyesület dísztagjai
ma reggel mentek Ciupe Gheorghe dr. királyi hely-
tartósági vezértitkárnál és kérték az április óta be-
ért egyesületi helyiségeknek újból való kinyitását.
Előmutatták arra, hogy az egyesület működése kizáró-
lag vallásos és kulturális és így semmi akadályai
nincsen annak, hogy helyiségeit visszakapja. Ciupe
dr. vezértitkár kijelentette, hogy az ügyet méltá-
nosan intézi el és annak állásáról jelentést tétet
szágnak.

(—) **A BÁNSÁGI ORVOSTUDOMÁNYI TÁR-
SÁG ÚJ VALASZTMÁNYA MEGALKULT.**
Elnök: Gábor Liviusz dr. igazgató főorvos, alelnök:
Nica Marin dr. órnagy-orvos, Preda dr. és
Opovici Virgil dr. főorvosok, titkárok Onciu József
dr. és Mocuta Andrei dr.

(—) **HÁZASSÁGOK.** Az anyakönyvi hivatal-
ban a következő párok kötötték házasságot: Mun-
an Gheorghe fodrász és Samsa Persida, Grosz Er-
őskeresedő és Bleier Ilona, Tapusan Andrei ör-
ester és Olar Ana.

(—) **A TEMESVÁRI LLOYDTÁRSULAT 73.
ÜZGYÜLÉSE** december 31-én, szombaton dél-
őtti tizenegy órakor lesz. A tárgysorozaton szere-
lnek többek között az elnök, alelnök, igazgató és igaz-
gatóhelyettes megválasztása, valamint kiegészítő vá-
lasztások megtartása.

(—) **A KISÁLLATKIÁLLÍTÁS KITÜNTETÉ-
LÉI.** A kisállat-tenyésztők országos kiállítása ered-
ményesen zárult. A bíráló bizottság a kiállított faj-
aromfiért Kreuzer Bélát, tenyészkakasokért a
Veisz-farmot, belga nyulakért Janosch András és
anári madarakért Péter Károlyt egy-egy ezüst ser-
eggel tüntette ki. Aranyérmeket kaptak tyukokért,
ibákért és kacskákért Gerei János, Pavlovics Vei-
nir, Mohilo András és Mihelics József, galambokért
Buzen Gábor dr., Traunfellner Gyula, Glaru Gheor-
ghe, Ioanovici Toma, Rusanda Ioan és Ugrai Mi-
hály, fácánokért és pávakért Bücher Ferenc.

(—) **A KERÉKPÁRRAL VALÓ ÁRUSZÁLLÍ-
TÁS KÉRDÉSE.** A rendőrség tudvaleg el-
rendelte, hogy január elszejtől kezdve árut csak
háromkerékű kerékpáron lehet szállítani. A Keres-
kedők Egyesülete beadvánnyal fordult a rendőrség-
hez azzal a kéréssel, hogy továbbra is engedjék
meg a közönséges kerékpáron történő áruszállítást.

— **Inczedy-Joksmán Ödön ünnepeiték Szé-
kelyudvarhelyen.** Székelyudvarhelyről jelentik:
A székelyudvarhelyi Székely Dalegyelet díszköz-
gyűlés és ünnepi előadás keretében ünnepelte
fennállásának hetvenedik évfordulóját. Az ün-
nepesen az előkelőségek sorában megjelent In-
czedy-Joksmán Ödön, az Országos Magyar Da-
losszövetség elnöke és Willer József dr., volt
képviselő is. Inczedy-Joksmán Ödön felszólalt a
díszközgyűlésen és a magyar dal fontosságát
hangoztatta. A hafásos beszédet a hallgatóság
nagy tapsal fogadta. A díszközgyűlésen az ün-
nepesre érkezett dalárdák vezetőinek díszokle-
veletet nyújtottak át és díszoklevelet kapott In-
czedy-Joksmán Ödön dr. is, akit a jubiláló dal-
együtet örökös díszelnökévé választott.

— **PHILIPS RÁDIÓSZALON** Temesvár,
IV., Bul. Carol 14. Telefon 30—20.

— **Lezuhant olasz repülőgép.** Rómából je-
lentik: Egy olasz repülőgép, amely Bengasiból
érkezett, az almasai repülőter közelében kény-
szerleszállást hajtott végre. A gép elpusztult,
négy főből álló személyzet meghalt.

(—) **VISSZAÉLÉSEK AZ ORSZÁGORSZER-
VEZET NEVÉVEL.** Az utóbbi időben gyakran elő-
fordul, hogy illetéktelen egyének végigjárják a fal-
vakat és ott az országorszervezetre való hivatkozá-
sal könyveket és folyóiratokat árveknak eladni. A
királyi helytartóság utasította a vidéki szerveze-
ket, hogy az ilyen hálózatokat letartóztassák.

SLOAN'S
LINIMENT
FELÜLMULHATATLAN gyógyszer

REUMA

IZOMFAJDALMAK

ZSÁBA ÉS KÖSZVENYELLEN

— **AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI REVIZIÓ-
NAL TÖRÖLT KERESKEDŐK HALADEKOT
KAPNAK.** Bucurestiből jelentik: A Viitorul je-
lentése szerint az állampolgársági ellenőrzés
alkalmával visszautasított kereskedőknek és
iparosoknak új határidőt szabnak meg, hogy an-
nak keretén belül rendezzék helyzetüket az ide-
genellenőrzés követelményeinek megfelelően.

— **Öngyilkos orvos.** Budapestről jelentik:
Dr. Berger Pál 36 éves dúsgazdag budapesti or-
vos a mára virradó éjszaka öngyilkossági szá-
ndékból a Dunába ölte magát. Öngyilkosságának
okát nem tudják, de azt beszélik, hogy százezres
kártyavesztései vitték a halálba.

— **ITÉLKEZÉS ELŐTT SMIRNOV ÉS
RYKOV VOLT NEPBIZTOSOK ÜGYE.** Páris-
ból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a katonai
törvényszék államellenes vád alapján a napokban
ítélkezik Smirnov volt tengerészeti népbiztos,
Pasamoff volt folyahajózási népbiztos, Baku-
ból volt kereskedelmi népbiztos, Rykov volt ipar-
ügyi népbiztos, Popov volt katonai szállítási nép-
biztos és Lubov volt helyettes miniszterelnök
ügyében.

(—) **GYÁSZ.** Sulyos gyász érte a Bánság sző-
les köreiből ismert ómorovici Heinrich-családot.
Hágában december 10-én, hosszas szenvedés után
meghalt Van Royen Henrickné született ómorovici
Heinrich Ida, néhai Heinrich Nándor volt, vajko-
váci nagybirtokos leánya. Az elhunytban özvegy Je-
szenszky Béláné született Heinrich Ilona és Hein-
rich Árpád dr. nyugalmazott főszolgabíró nővérüket
gyászolják.

(—) **EGYESÜLETEK MONOPOLBIRSÁGAI.**
Reitter Imre dr. volt képviselő vezetésével tegnap
Lovrin községből küldöttség járt a királyi helytar-
tóságon és a különböző kulturális és olvasó egye-
sületekre kirított monopolbirságok leírását kérte. Ci-
upe vezértitkár, aki a küldöttséget fogadta, kijelen-
tette, hogy a kérelmet a helytartóság méltányosan
kezeli. Szükséges azonban, hogy minden egyesület
külön beadványt intézzon a helytartósághoz, ismer-
tetve az okot, ami a monopolbirság alapja és az el-
bírálás is egyenként történik.

(—) **Karácsonyi vásár** alkakka évvesz-
zőkben és acélárakban, valamint különféle dísz-
tárgyakban Scherter Ottó vaskereskedésében,
Temesvár, Belváros.

— **Egy régi aradi főtisztviselő halála.** Bu-
dapestről jelentik: Ember Manó, volt aradi jó-
szágigazgatósági főtanácsos, december 13-án
Pécelen elhunyt. Temetése december 15-én, dél-
után két órakor lesz a pécezi temető halottas-
házából. Az elhunytban Ember Jenő dr. kör-
házi főorvos és Ember Gyula dr., a külügymi-
nisztérium sajtóelőadója édesapjukat gyászol-
ják.

Mozi

MŰSOR

SZERDA, DECEMBER 14

APOLLÓ: Algiri éjszakák. (Angol film)
CAPITOL: Fiatalság, bolondság. (Angol film)
SCALA: A névtelen asszony. (Angol film)
RIVOLI: Katja. (Francia film)

— **A ZSIDÓK TANGANYIKAI LETELEPE-
DÉSET TANULMÁNYOZZÁK.** Londomból jelentik:
Dar Es Salamból, Tanganyika fővárosából jelen-
tik, hogy ott speciális bizottság alakult, amely ta-
nulmányozza a zsidók letelepítésének kérdését. A
Reuter ügynökség jelentése szerint a zsidó mene-
külteket támogató Baldwin-alap hétfő estig 43.609
font sterlingre emelkedett.

— **WALDEMARAS VOLT LETT MINISZ-
TERELNÖK HIVEINEK LETARTÓZTATÁSA.**
Rigából jelentik: Waldemaras párhívei közül töb-
beket letartóztattak. Az őrizetbe vettek között van
Isvanuskas kapitány is, aki aktív részt vett az 1934-
ik évi Waldemaras által megkísérelt államcsínyben.

— **HAZAKAT PUSZTÍTOTT EL A TÁJFUN.**
Manillából jelentik: Újabban érkezett jelentések
szerint a szigeten dühöngő tájfunnak eddig 302
halálós áldozata van.

— **KI AKARTAK SZABADITANI EGY GYIL-
KOS UKRÁN TERRORISTÁT.** Varsóból jelentik:
A hatóságok egy összeesküvésnek jöttek nyomára,
amelynek tagjai ki akarták szabadítani Bandera
ukrán terroristát, aki 15 évi fegyházbüntetését tölti
Pieracki volt belügyminiszter meggyilkolása miatt.
Banderát kiszabadítása után gépkocsival akarták a
német határra vinni. Az összeesküvést azonban ide-
jében sikerült leleplezni és így a résztvevőket el-
fogták.

— **Veszett farkas** tört be Bagdadba. Bag-
dadból jelentik: Ma délelőtt egy veszett farkas
hatolt be a városba és nagy riadalmat keltett a
lakosság között. A fenevadat, amely 16 személyt
harapott meg, a rendőrök lelőtték.

— **NEM CSÖKKENTIK A STRAJERORÁK
SZÁMÁT.** Bucurestiből jelentik: Két bucurestii
lapban az a hír jelent meg, hogy a nemzetnevelés-
ügyi minisztérium az iskolákban két órai idő tar-
tamra csökkentette a strajer tanterv előadását. A
lapok hírért a minisztérium erősen megcafolja.

— **NYOLC SZABADKÖMÜVES PÁHOLY
ZARTAK BE LENGYELORSZÁGBAN.** Varsóból
jelentik: A szabadkőművészek ellen megszavazott
törvény értelmében nyolc szabadkőműves páholyt
bezártak, vagyonukat pedig az állam javára elko-
bozták.

(—) **KÖZSÉGEK ISKOLAI PANASZAI.** Ság,
Csene és Németszámora községek küldöttségei meg-
jelentek tegnap Ciupe Gheorghe dr. királyi helytar-
tósági vezértitkárnál és panaszkodtak, hogy az ottani
elemi iskolák német tagozataiban olyan tanítók lát-
ják el a tanítást, akik nem tudnak németül. A kül-
döttségek kérték panaszaik méltányos orvoslását,
amit a vezértitkár kielégítésre helyezte.

(—) **HALÁLOZÁSOK.** Meghaltak: Seres Zsu-
szanna született Petri ötvenhét éves, Békési József
ötvennégy éves vasutas, Pungulescu Gheorghe negy-
vennolc éves kereskedő.

(—) **VÁLÓPER A FERJ GOROMBASÁGA
MIATT.** Loga Ioan törökszakosi gazdálkodó állan-
dó perpatvarban élt a feleségével és annak hozzá-
tartóival. Az egyik napon haragjában rátámadt
felesége nagyanyjára és a földhöz varta. Az öreg
asszonynak eltört a lába, néhány nap múlva pedig
vérmérgezés következtében meghalt. Loga Ioan a tem-
esvári törvényszék elé került halált okozó testi
sértés miatt és a bíróság az elmúlt hónapban egy
évi fogházra ítélte. Loga Ioan ügye tegnap ismét
szerepelt a törvényszék előtt, mert a felesége váló-
pert indított ellene. A válóperben tegnap számos
tanut hallgatott ki a bíróság, de ítéletét később hir-
deti ki.

Üzletünket újra megnyitottuk!

Eiadásra kerül a tűz, valamint a füst által megrongált árukraktárunk

DORNHELM JENŐ R. T.

I., BULEV. I. G. DUCA 3.

Az ukrán álmom

1917-et írtak. Az orosz front összeomlása után a szövetséges csapatok mélyen behatoltak a végteleen orosz rónák közé. A kiegészített katonák előtt végeláthatatlanul ringótlak az aranyos buzakalászt hordó mezők, szarvasmarhák temételen ezre legelt a kövér mezőkön, több mint kilencven cukorgyár szállította a cukrot a központi országok kiegészített lakosságának. Végeláthatatlan vonatok mentek egymásután Európá élelőstárból Németországba, az oda-jötték csodálkozva állapították meg, hogy az ujonnan elfoglalt terület szinte kimeríthetetlen bőességel ontja magából a mezőgazdasági termékeket.

A németek alaposan hozzáláttak Ukrajna megszervezéséhez. Skoropadskij, egy régi ukrán család leszármazottját kinevezték ukrán hetmannak. Skoropadskij gyönyörű udvartartást tartott Kiewben, követet küldött Berlinbe, jól élt és hűségesen alávetette magát a német nagyzveérkar minden óhajának, engedelmesen elküldötte követét Bresztli-tovszkba és különbéket kötött a központi hatalmakkal, pontosan megtette azt, amit ma megtesz Pu-Yi a független mandzsu árnyékirály, mert tudni kell, hogy Skoropadskij nem az ukránok teremtménye volt, hanem a német hódítóké. Amikor azután a német csapatok elvonultak Ukrajnából, a nép elkergette az árnyékhetmant, helyébe Petliura került, hadat üzent Lengyelországnak, egészen Lembergig hatolt előre, ott megverték a lengyelek, mire Petliura is elvesztette a hetmani méltóságát és utána a kaoszt lelt urrá Európa élelőstárbán, az a kaoszt, mely a bolevista miázmák legjobb termőtalaja. Ily körülmények között nem csoda, hogy a dobúdzsai származású Rakovszky, Lenin bizalmasa, csakhamar megteremtette az ukrán tanácsköztársaságot, a nagy tanácsköztársaság egyik legfontosabb tartományát.

1917-ben született meg az ukrán álmom Németországban. Adva van egy több, mint negyvenmillió nép, mely Európa legtermékenyebb területét lakja. Élelmiszerekben feleslege olyan nagy, hogy a német birodalom élelmiszerelelőtlését biztosítani tudja; ipari cikkekben felvevőképesége szinte korlátlan; békében 190.000.000 pud öntött vasat, 72 millió pud cukrot termelt ez a terület. Ukrajna többet ér, mint megannyi tengerentúli gyarmat, német irányítás alatt, Németországtól függő ukrán birodalom egy csapásra megoldandó a német birodalom önellátásának kérdését. A legszebb német álmom. Ezért kísért immár husz esztendeje Berlinben, ahol a szolgálaton kívüli hetman, Skoropadskij egy Tiergartenstrasse-i előkelő villában a mindenkori német kormányok jóvoltából mindenféle jótán dúsálva él, várva, hogy árnyékhetmanságát újból átvehesse...

Az ukrán kérdés azért nem olyan egyszerű, mint ahányan látszik. Még azt sem lehet pontosan körülhatárolni, hogy az ukrán fogalom hol kezdődik és hol végződik. Oroszország területén 35 millió kisorosz él, az északon lakók a polozszi, a Podoliában és Volhíniában élők a vörös orosz tájszólást beszélik, a délen lakó kisoroszkok a tulajdonképeni ukránok. Ezenkívül vannak még a fehéroroszkok is, nem említve a Kárpátalja és a Kárpátukrajna ruténjeit, akiknek nyelve erősen különbözik az orosz rónán lakó testvéreikétől. Egy körülményben megegyeznek. Nincs saját országuk. Lengyel, orosz, cseh és most kis részben magyar fenhatóság alatt élnek. Négy ország állampolgárai. Azt sem lehet rólok mondani, hogy országepítésre nem képesek. Hiszen a tizedik században a normannváregék alatt a mai kievi kormányzószágban volt az egyesült tizenkét ország fejedelemség központja, a varégekét hívták eredetileg rusz-jnak, a kisoroszkok kolonizálták Nagyország s.eppéit, amikor nagyoroszk még nem is léteztek. A lengyel főnemesség által elnyomott szókott jobbágyok voltak az ukrainai kozákok ősei, akiknek volt bátorságuk XII. Károly svéd királlyal szövetezve feltámadni Nagy Péter cár brutális ereje ellen. Vezéruket Mazeppat, a lázadás leveretése után Nagy Péter meztelenül vad lóra kötöztette és kikergette az őserdőbe, ahol nyomorult halált halt. Azóta szinte minden évszázadban felkeltek elnyomóik ellen, de sikertelenül. Az utolsó összeesküvésről a napokban érkezett jelentés, mert köztudomásu, hogy az ukrán tanácsköztársaság nem ukránország, csak egy árnyékszervezet, mely a moszkvai vörös diktátor kancsukája alatt nyög.

Husz éves az ukrán álmom és az ezáltal, hogy a lengyel—magyar közös határ nem valósult meg, a német befolyás alatt álló Kárpátukrajna az a pont, ahonnan a német expanzió megindíthatja a propagandahadjáratot: az ukrán álmom megvalósítása érdekében. Történelmi idöket élünk, az álmokból hibetetlenül rövid idő alatt lehet valóság. Ez az ukrán álmom váltotta ki meglepetésszerűen az orosz—lengyel közeledést. Lengyelország és Oroszország felébredtek és meg akarják akadályozni, hogy a husz éves álmomból valóság legyen. Most az a nagy kérdés, hogy a negyvenmillió ukrán nép, melynek testét ma még áhaghatatlan hatarak szelik át, felébred-e és ha igen, mikor...

Harminc év után talált rá holtnak hitt fiára

Baja, december 13. Az élet írja a legfantasztikusabb regényeket... Ezt bizonyítja az alábbi történet is, melyre — ha regényben olvassuk — azt mondjuk, fantázia.

A történet szálai harminc évre vezetnek vissza. Oláh Gergely, még akkor fiatal kőművesesség, itt élt a bajai házak köregetegében fiatal feleségével és tizenegy hónapos kisfiával, Péterrel. Egy este valamin szóváltás keletkezett. Pörölt a férfi, az asszony sem hagyta magát és a perpatvar zajára belesirt a kis Péter is bölcsőjéből. Oláh Gergely indulatában már is döntött.

Felkapta bölcsőjéből a kis Pétert és anélkül, hogy felesége sírását, könyörgését tekintetbe vette volna, a gyermekkel örökre elrohant otthonából.

PÉTERKE MEGHAL

Igy váltak szét Oláh Gergelyék. A férfi szive keményebbnek bizonyult, állta a haragot, nem adott hírt magáról. De nem úgy az asszony, aki közben megtudta, hogy férje és kisfia, férje szíleikeh utazott Tiszafüzre.

Már az első héten ment a levél.

Előbb kérdezősködő, majd hívogató.

Válasz egyike sem érkezett. És mikor az idők mulásán Oláh Gergelyné, már könyörgésre fogta a dolgot és jogát hangoztatta gyermekére,

fájdalmas hangu levél közölte vele a megszűnt Tiszafüzről, hogy a kis Péter meghalt.

Igy történt, hogy végleg megszakadt a kapcsolás a férj és a feleség között. Oláh Gergelyné meggyászolta meghalt kisfiát. És belevetette magát a munkába, mely feleltette vele a történeteket. De azért minden esztendőben halottak napján kizarándokolt a temetőbe, hogy meggyujtsa az emlékezés lángját az ő kis Péteréért.

Mindez harminc évvel ezelőtt történt. 1908-at írtak akkor. És ma 1938-ban Oláh Gergelyné munkában megtört testü, őszhajú öreg néni. Magányosan lelt éve sürrü barázdákat voltak homlokára. Napszámolt tengeti életét. Sok álmatlan éjszakán aláhulló könnyei mély csatornákat voltak beesett arcára. És mikor esténként munkájából hazatipeg, kis otthonának rendjét végzi. Esténként fogja kannáját, hogy vizért menjen a laktanya előtti ártezi kutra.

TÁN NEM AZ OLÁH GERGELY FIA

Igy történt ez a napokban is. Fáradt lábai vonszolták kimerült, agyonsanyargott testét. Kicolgoltok karjai remegtek az üres kanna sulya alatt, amikor a kut alá tette.

A víz hamar megtöltötte a kannát és Oláh Gergelyné fogyó ereje alig tudta megemelni.

Két fiatal férfi állott feljebb a kuttól. Azokhoz szölt oda:

— Segítsenek kérem, mert nincs már jár-tányi erőm sem.

A két férfi közül az egyik felelt:

— Nekem sietős a dolgom, de majd a barátom.

S ezzel a másik férfi máris felkapta a kannát, szabadon maradt karjával meg az öreg asszonyt segítette. Utközben Oláh Gergelyné áradozva szölt:

— Hogyan is köszönjem meg a szivességét.

— Szóra sem érdemes ez néni. Egy kis kerülő ez csupán.

— Nekem is volna ám már egy ekkora fiam, ha meg nem halt volna.

— Aztán, hol halt meg?

— Az apja szüleinél Tiszafüzön.

— Tiszafüzön?

— Ott.

— Aztán, hogy hívták? Mert, hogy én is odavaló vagyok.

— Péter. Oláh Péter.

— Oláh Péter?

— Igen.

— Tán nem az Oláh Gergely fia?

— Az. Tán ismerté?

— Hiszen én volték az!

Oláh Gergelynével megfordult a világ és

mielőtt még csak szólni is tudott volna,

hosszan elnyúlt a járdán.

Léhunyt szempillái alól könnyei omlottak és

mikor fellocsolták, ajkai csak egy szavat re-

begtek:

— Fiam!

ANYA ÉS FIA

És most már fia két kezébe fogva vitte haza.

A pisilakoló lámpafénynél egymást nézték hangtalanul, de szívükben örömjungóságban. Mikor pedig hang jött ajkukra, vége hossza nem szakadt a kérdezősködésnek, feleletnek.

— Dehogy is haltam meg én anyám, — mondta Oláh Péter. Élek én. Kutwabajom, sohasem volt,

de én meg édesanyámról úgy tudtam, hogy

meghalt.

Azt mondta apám, a spanyol vitte sirba.

Már jóval éjfél is elmúlt, amikor anya és fia még mindig az asztal mellett ülve nézték, becézgettek és simogatták egymást. S a Honvéd-uca 14. szám szenczációja másnapra már a félvárost megmozgatta.

Mert, hogy öreg Oláh Gergelyné

megtalálta harminc év után holtnak hitt

fiát,

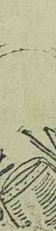
akit most már sohasem enged el...

RADIO SCHEIRICH & CO

TIMISOARA, BUL. I. C. DUCA No. 5. TELEFON 18-84.

A legkiválóbb világmárkás rádiókészülékek szaküzlete

Eumig Loewe Mende Saba

KÖZGAZDASÁG

Visszamenő hatálya van a most megkötött román-német kereskedelmi egyezménynek

Megjelent a hivatalos lapban a román-olasz egyezmény, amely szerint másfél-milliárdos forgalmat bonyolítunk le Olaszországgal

Amint legutóbbi számunkban jelentettük, a román-német kereskedelmi egyezményt megkötötték. Az egyezmény ezek után aláírásra került. A főszerződés mellett négy függelék tartalmazza az eddigi rendszerrel szembeni módosításokat. A négy egyezmény a következő:

1. A clearingforgalom szabályozása.
 2. Kereskedelmi függelék.
 3. A kompenzáció tárgyát kitevő áruk felorolása és az átvételre kerülő mennyiség.
 4. Allatgészségügyi megegyezés.
- A német márka eddig 38—39 árfolyamát a Nemzeti Bank 40.50—41.50-re emelte az egyezmény értelmében, ami hat százalékos emelésnek felel meg. Az exportmárkát a Nemzeti Bank tehát 40.50-el veszi át, míg az importőröknek 41.50-et kell fizetniük. Tudvalevőleg a németek először 50-en felüli árfolyamot követeltek, később pedig megelégedtek volna 41.50—42.50 árfolyammal is. Ami az árucserre nagyságát illeti, azt október elsejétől 1939. szeptember 30-ig blymondó szabályozták, hogy a keret ezen év alatt 9 milliárd lei lesz, ami megfelel az utóis öt év folyamán lebonyolított legnagyobb forgalomnak.

Az allatgészségügyi egyezmény azonos azaz, amelyet Románia a múlt évben Ausztriával kötött. Az új kereskedelmi egyezményt román részről Ion Christu meghatalmazott miniszter, német részről von Claudius, a delegáció vezetője irtak alá. Hatálya visszamenő, 1938. október 1-től.

A ROMÁN-OLASZ EGYZEMÉNY

Az a kereskedelmi egyezmény, amely a múlt héten Olaszországgal jött létre, már megjelent a Monitorul Oficialban. Ennek a kölcsönös pénzügyi jogsegélyre vonatkozó részét már ismertettük.

Végleges megszövegezés előtt az új munkáspénztári törvény

Az érdekképviseleti testületek megtették a tervezet feletti észrevételeiket

Az új munkáspénztári törvény az újabb hírek szerint újévig megjelenik. A tervezetet elküldték a különböző érdekképviseletnek és azok egyrésze már írásos észrevételt adott be a tervezet egyes részeinek tárgyában. Általában ellenzik a kötelező biztosításnak 8000 lei fizetési alkalmazottra való kiterjesztését, mert

akinek 6000 leinél magasabb fizetése van, az nem szorul a munkáspénztári kezelésre.

Nem tartják kívánatosnak azt sem, hogy a jutalékos alkalmazottakra is kiterjessék a kötelező biztosítást, mivel annak működése onnállal jelleggel bír. A bucurestii kereskedelmi és iparkamara például el-

lenzi, hogy túlságosan növeljék a kötelező munkásbiztosítás kereteit.

A részletkérdések közül az észrevételek kitérnek például az 58. szakasz rendelkezéseire, amely szerint

csak a munkás kapja vissza a jogtalanul beszedett járulékat, a munkaadó nem.

A 63. szakasz szerint, ha az alkalmazott a munkaadótól betegség, vagy szülés esetén — a munkaadó emberségességéből — önkéntes segélyt kap, úgy ennek az ajándéknak az összegével a munkáspénztártól járó segély csökken. A munkáügyi miniszteriumban most veszik döntés alá az észrevételeket, hogy újévig a tervezetet végleges alakba öntsék.

Alkalmi importőrök is kapnak behozatali engedélyt

A külkereskedelmet szabályozó bizottság hétfői ülésén több fontos határozatot hozott. Ezeknek egyike az, hogy nem zárják ki az importkvótából azokat, akik a kontingenciális hivatal által kért kimutatás ez év június 1-ig be nem adták, feltéve, ha utólag — legkésőbb december 9-ig — eleget tettek ezen kötelezettségüknek. A másik enyhítés az volt, hogy az „alkalmi” importáló cégeknek nem mutatják, hogy ilyen kimutatást adott-e. Ilyen alkalmi cégeknek tekintendők azok, akik általában a beföldön szerzik be anyagszükségleteiket, de időnként alkutársuk van behozatalra, így ipari gépek alkutársára, vagy konfekciós üzemek modelljeire. Ezek a kimutatás benyújtása nélkül is kaphatnak behozatali engedélyt. Végül elhatározták, hogy a Kontingenciális hivatal két kereskedelmi osztályát egybeolvasztják

(=) PIACI ÁRAK TEMESVÁRÓTT tegnap a következők voltak: tojás darabja 2.40—2.60, összes tojás darabja 2.20, szárazbab kilója 10—12 lei, lenese kilója 12 lei, kalarábé darabja 1—2 lei, sárgarépa és paszternák kilója 3—5 lei, zöldség kilója 4—6 lei, leveles való zöldség csomója 2 lei, krumpli kilója 3—4 lei, hagyma 4—5, fokhagyma 8 lei kilónként, spenót 10—12 lei kilója, csomónként 1 lei, torma darabja 2—3 lei, fiatal hagyma csomónként 1 lei, vörös cékla kilója 4—5 lei, tök kilója 4—5 lei, káposzta fejenként 2—5 lei, kelkáposzta fejenként 2—3 lei, gomba 15 lei literje, retek csomója 1—2, téli retek fejenként 2—3 lei, karfiol fejenként 5—12 lei, zöld paprika 4 darab 1 lei, tejfel 40—45 lei literje, főzővaj 88 lei, teavaj 110 lei kilónként, bogyó juharú 32—36 lei kilónként, tehénturó 11—16 lei kilónként, méz 44 lei kilója, alma 8—10, körte 10—12 lei, naspolya 18 lei kilónként, tömött liba 140—250, tömött kacska 120—140 lei, csirke párja 25—70 lei.

... zenét és prózát minden-fajta géppel hallgathat...

... de ha életű éneket,

... vagy tökéletes csellóbasszust,

... vagy hamisítatlan zongoraszt akar hallgatni, úgy hallgassa meg nálunk mielőbb

a legjobb készülékeket készséggel bemutatjuk,

vagy

ELECTRON

a Bánság legnagyobb szaküzlete
Timișoara I. Piața Brațianu

Ártolyamok, gabonaárak

KEDD, DECEMBER 13.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 38—39, felár nélkül.

A bánsági gabonapiacra a buza iránti kereslet megelégnült és az árak emelkedtek. A tengeri irányzata szilárd és a fokozódó kereslet folytán áremelkedés mutatkozik. A piaci árak a következők: természeti tengeri 300, örlöképes tengeri 305, zab 380, takarmányárpa 300, tavaszi árpa 380, korpa 270, ótákmag 730, új tókmag 650, muharmag 310, napraforgómag 350, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 720, nagymalmi liszt 740 lei százkilónként, Ármag 18 és a lucernamag 52 lei kilónként.

— HOGYAN KELL LERÖNI A REKLAMOK BÉLYEGILLETÉKET? A pénzügyminisztérium köli: A reklámyomtatványok bélyegilletékét abban az esetben, ha a pénzügyminisztérium a kézpénzben való lefizetésére külön engedélyt nem ad, a nyomtatványra alkalmazott bélyegeket kell leröni. A bélyegeket a rájuknyomott szöveggel kell megsemmisíteni. Ha az illeték kézpénzben való lefizetését a pénzügyminisztérium engedélyezte, a nyomtatványon az engedély száma és kibocsátásának kelte is megjelölendő. Szabálytalanságokért első sorban a reklámot előállító nyomdát, másodsorban a hirdetőt teszi felelőssé a pénzügyminisztérium és a kihágásokat 2000 leitől 20.000 leig terjedő pénz, bírsággal büntetik.

— Új részvénytársaságok megadóztatása A központi pénzügyi bizottság határozata szerint, ha az újonnan alakult részvénytársaság nem kezdi meg nyomban működését, úgy az első adókvótát ennek dacára is nem a működés tényleges megkezdésétől, hanem a megalakulástól, tehát az alakuló közgyűlés törvényszék jóváhagyásától veszi kezdetét.

Sporthírek mindenfelől

Német-csehszlovák sportkapcsolatok. A Cseteka hírgazdálati ügynökség hivatalosan jelenti, hogy a német sportszövetség hatályon kívül helyezi az április hónapban foganatosított megszorító intézkedéseket, amelyek egy időre felfüggesztették a német-cseh sportkapcsolatokat. Az újabb rendelkezés alapján a német csapatok ismét játszhatnak cseh együttesek ellen.

Külföldön tartózkodó román állampolgárságu ifjak sem mentesek a katonai előképzés kötelezettsége alól. Azok a román állampolgárságu ifjak, akik tanulmányaikat külföldi iskolákban végzik, csak abban az esetben mentesek a katonai előképzés kötelezettsége alól, ha külföldön való tartózkodásuk idején valamelyik sportegyesületnek a tagjai. Ha ilyenirányú igazoló iratot nem tudnak felmutatni, kötelesek az előképzés gyakorlatokon résztvenni.

Teljes üzem a külföldi bajnokságokban. Olaszország: FC Milan—FC Torino 0:0. Liguria—Novara 3:1. Juventus—Lazio 1:0. Triestina—Bologna 1:0. Lucchese—Livorno 2:1. Neapoli—Ambrosiana 1:0. Roma—Genova 3:1. Bari—Modena 2:0. Franciaország: Fives Lille—Olimpique Lille 3:1. Racing Strassbourg—ST Etenne 1:1. FC Rouen—FC Metz 2:2. Le Havre—Olimpique Marseille 2:0. Racing Lens—Racing Paris 1:1. AS Cannes—Excelsior Roubaix 5:3. FC Antibes—FC Roubaix 1:0. Sochaux—Sete 1:1. Svájc: FC Lugano—Young Fellows 2:1. FC Lucerna—Grashoppers 3:1. Chaux de Fonds—FC Basel 2:0. Lausanne Sport—FC Biel 3:0. FC Grächen—Servette Geneve 2:1. Young Boys—Nordstern 1:0. Belgium: FC Antwerp—SC Anderlecht 4:1. FC Gantoise—Daring Bruxelles 2:2. White Star—Olimpique Charleroi 3:1. Beerschot AC—FC Bruegge 3:0. Liersche SK—FC Malines 2:0. FC Boom—Standard Liege 3:1.

A Ripensia nem engedí Chiroiut keleti partjára. A temesvári Ripensia beadvánnyal fordult a szövetséghez, amelyben kérte, hogy tekintsenek el Chiroiut beválogatásától abba a csapatba, amely Keleten bonyolít turát. A temesvári csapat abban reménykedik, hogy sikerül a tél folyamán külföldi mérkőzéseket lekötni, így Chiroiut semmiesetre sem nélkülözheti.

Humis Görögországban tölti a szabadságát. Humis, a Venus tehetséges csatárjátékosa a napokban haza akart utazni szülei meglátogatására, amikor a az a kellemetlen meglepetés érte, hogy utlevelét sehol sem találta. Már-már úgy volt, hogy a téli szünetet itt tölti Romániában, azonban végül is sikerült neki újabb utlevelét szereznie és a napokban indul haza.

Praszler nagy formában van. A fővárosi lapok egyöntetűen leszögezik, hogy Praszler, a Juventus válogatott csatárjátékosa jelenleg egyszerű formában van. A vasárnapi Macabi elleni mérkőzésen egészen nagyvonalú játékokat produkált, úgy, hogy a szeveségé nagy reményeket fűz a keleti turán való szerepléséhez. Vasárnapi játéka a legnagyobb mértékben megnyerte Tleka Viorel előnk tetszését is.

Gyorsak és egyszerű játékosok a görögök — mondja Hesser Tibor edző. Hesser Tibor, aki legutóbb a bucarestii Juventus csapatát készítette elő, egy évet Görögországban töltött ugyancsak edzői minőségben. Tudva azt, hogy a Ferencváros a közel jövőben Görögországba utazik, szűkesnek látta figyelmeztetni a pesti játékosokat, hogy a görögországi mérkőzés nem lesz séta számukra, mert a görögök jók, gyorsak, hosszú labdákkal operálnak és ezenkívül egyszerű fejjátékuk is van. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy ott a pályák se nem füvesek, sem pedig feltöltve nincsenek, így a labda a pusztja földön természetesen másképp pattan és ezt csak előzetes és kellő gyakorlattal lehet megszokni.

Rádió

SZERDA, DECEMBER 14.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi hírek, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Hangmezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Costică Tandin zenekara. 19: Kamarazene. 19.50: Művészeti krónika. 20.05: Hangmezek. 20.55: Dr. Marius Nasta előadása. 21.15: Énekhangverseny. 22.10: Hírek, sport. 22.25: A hangverseny folytatása. 23.15: Hírek. 23.20: Hangmezek. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hangmezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Történet az állatvilágról. Felolvasás. 11.45: A Felvidéktől a madagaszkári királyságig. Felolvasás. 1.10: Rác József és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Beszkiartzenekar. 3.35: Hírek. 4: Elelmiszérarak. 5.15: Diákféltóra. 5.45: Hírek. 6: A Magyar Cserkészszövetség műsoros delutánja a Studióban. 7: Pertis Jenő és cigányzenekara. 7.40: A film diadalutja. Előadás. 8: Hírek. 8.20: Hangmezek. 9.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. 9.40: Hírek. 11.10: Időjárásjelentés. Majd: Hangmezek. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 11.45: Szalonzene. 12: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.45: Pertis Jenő és cigányzenekara. 8.20: Olasz nyelvoktatás. 8.50: Lux József énekel. 9.20: Hangmezek. 10: Hírek. 10.25: Hangmezek. 10.50: Időjárásjelentés.

Bécs. 21.15: Hangképek Ausztriáról. 22: Zenekari hangverseny. 23.30: Könnyű zene.

Belgrád. 19.15: Lemezek. 22: Népdalok. 22.30: Népzene. 23.15: Lemezek.

Milánó. 22: Vonósnygyes. 23: Zenekari hangverseny énekhármassal és citeranegygyessel.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 15.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi hírek, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Országóróra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Gyermekóra. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális aktualitások. 19.17: Tánclmezek. 20: Prof. Tudor Vianu előadása. 20.15: Énekhangverseny. 20.45: Hangmezek. 21.15: Szimfónikus hangverseny. 22.05: Hírek, sport. 22.20: A hangverseny folytatása. 23.10: Hírek. 23.20: Dinu Serbanescu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hangmezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Petőfi Zoltán. Felolvasás. 11.45: A családi ház városban és vidéken. Felolvasás. 1.10: Hangmezek. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Kurina Simi és cigányzenekara. 3.35: Hírek. 4: Elelmiszérarak. 5.15: Elkészületek a télre. Előadás. 5.45: Hírek. 6: Mezőgazdasági előadás. 6.30: Géczy Barnabás zenekarának hangmezei. 7: A Berlin—Róma tenger. 7.30: Hangmezek. 8: Hírek. 8.20: Heimlich Lajos zongorázik. 8.50: Kacsóh Pongrác kolozsvári évei. Felolvasás. 10.20: Vörös Elek és cigányzenekara. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 11.45: Szalonzene. 12: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6: Sztravinszkij: Capriccio zongorára és zenekarra. (Hangmezeiről). 7.30: Angol nyelvoktatás. 8.25: A közvélemény külpolitikai felvilágosítás Angliában. Előadás. 9.10: A „Turul” Szépművészeti Hangversenyzenekar. 10.15: Hírek.

Bécs. 19.30: Pásztoralok és adventi játékok. 21.10: Hangjáték. 22: Régi tánczene.

Belgrád. 21: Népdalok. 21.30: Zongorajáték. 22: A rádiózenekar hangversenye. 23.15: Zongora és brácsaművészek hangversenye.

Milánó. 20.40: Lemezek. 22: Operett. 24.12: Tánzene.

Strassburg. 21.30: Lemezek. 22.15: Hangjáték. 23.30: Opera.

Varsó. 20: Könnyű és tánczene. 22: Hangjáték. 23: Lemezek. 24.05: A rádiózenekar hangversenye.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyvizegy hirdetések a zsvankint egy leu. Házaság és Levelezés rovatban: zsvankint öt lei, minden más rovatban zsvankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-rafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-rafik, Piata Traian (szerb: templom mellett), Grósz-rafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-rafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-rafik, Piata Kütt. — Nógrády-rafik, (Tivoli mellett) — Olariu-rafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-rafik, Bul. Carol 54. — Gá géczy-rafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon 7—13.

Allást keres

Proda-béasszony kezdő, szerény fizetéssel állást keres. Szíves megkeresések „Szorgalmas” jellegre a kiadóba leadandók. 3020

Villanymotorok javítását és karbantartását vállalom. Címekeket kérem a kiadóba leadni. 3019

Gazdasszony állást keres, anyahelyettesnek menne. Vidékre is megy. Cím a kiadóban. 2814

Perfekt szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnalra állást keres. Cím IV. Str. Gojdu 10. a házmesternél. 2813

Ünnepi kirakattrendezést vállal okl. rajztanár, díszítő művész. Megkeresések délelőtt 10—12 között 28—28 telefonon kér. 2812

Alkalmazás

Bejáró takarítónőt reggel fél 8-tól délelőtt 14-ig és perfekt mosónőt keresünk. IV. Str. Mircea Voda 1. 2809

Bejárónőt egész napra felveszek. I. Bulev. Reg. Ferdinand 1/b I. emelet 1 ajtó. 2811

Perfekt fényképező segédnőt keresek. Ajánlatokat: Fotó Áronstn Cluj. Reglele Ferdinand 40 alá kérek. 2804

Fényképezőt, laboránsot és retusőrt keres, állandó jó állás Foto Studio „Hansa” Râmnicul Sarat. 648

Lakás

2 darab modern 3 szobás lakás azonnal kiadó. Timisoara IV. Piata Dragalina 15 szám. 2806

Bútorozott szoba, fürdőszoba használatlalt és esetleg teljes ellátással (két személynek is) azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 3529

Kiadó kapualatti baiaárrattal bíró bútorozott szoba, fürdőszoba használatlalt, kívánatra reggeli és ebéd kosztál. Cím a kiadóban. 3530

Mezőgazdasági modern egyszobás, családi ház, nagy előszoba, fürdőszoba, villamos megállónál kiadó. II. Str. Balas 33. 2815

Adás-vétel

Lőszőr matrac 3 darabból álló, megvételre kerestetik. Címekeket ármegjelöléssel a kiadóban kérem leadni. 3025

Veszeg egy nagyobb bőrdönt. Cím a kiadóban. 2794

Porszívógép, jókarban lévő jutánvosan eladó. Cím a kiadóban. 3645

Tűkőr szén csiszolt, fürdőszobába való megvételre kerestetik. Címekeket ármegjelöléssel kérem a kiadóba leadni. 3645

Zsíros bőrön (nem túl nagy) zománcozott, megvételre kerestetik. Címekeket kérem a kiadóba leadni. 3646

Zongora, prima állapotban „Erste Productiv” bécsi gyártmány, komplett keményfa háló, rádió eladó. Szénnassy IV. Pop de Basesti 12. 2807

MERKLER BUTOR
minőségben és árban
utolérhetetlen
Kérjük a címre figyelni! II. ker., 3. August-u. 1. sz. Neptun-fürdő mellett

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. i. n. c. Arad.